

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

Ismayilov

Qərar qətidir!

**Əliyev İlham Heydər oğlu
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti seçilmiş elan
edilsin!**

Bax səh. 2

Gəldim.. Gördüm... Qalib gəldim!

YENİ AZƏRBAYCAN

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

14 fevral
2024-cü il,
çərşənbə
№ 028 (6614)
Qiyməti
60 qəpik

Bələkdəki körpədən 100 yaşlı babayadək...

Fevralın 7-də Azərbaycanda növbədənkonar prezident seçkiləri keçirildi. Bu seçki digərlərinə bənzəmirdi. Hamı həyəcanlı idi. Ona görə ki, sözügedən seçki ölkəmizin bütün ərəzilərini əhatə edirdi. Yəni bu, 44 günlük Vətən müharibəsi və ötən il həyata keçirilən 1 günlük antiterror tədbirləri nəticəsində torpaqlarımızın düşmən tapdağından tamamilə azad edilməsi qədər mühüm hadisə idi. Müstəqilliyimiz əldə olunduqdan sonra biz ilk dəfə...

Bax səh. 3

Qarabağ məsələsi bitib!

Beynəlxalq vasitəçilər sülh üçün zəmin yarandığını düşünür...

Bax səh. 4

Siyasi manipulyasiya çıxış yolu deyil

Bax səh. 4

Sülh prosesinə ciddi zərbə

Ermənistan hərbi təxribatlarını davam etdirir. Məlumdur ki, fevralın 12-də günorta saatlarında Azərbaycan-Ermənistan şərti dövlət sərhədinin Zəngilan rayonu ərəzindən keçən hissəsində erməni silahlı qüvvələrinin Qafan rayonunun Nerkin-And yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqeyindən Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Sərhəd Qoşunlarının Zəngilan rayonunun Kolluqışlaq kəndi ərəzində yerləşən mövqeyinə atəş açılıb. DSX-dən bildirilib ki, təxribat nəticəsində Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi qulluqçusu əsgər Xəlilzadə Pərviz Ağakəşi oğlu yaralanıb: "Hərbi qulluqçu helikopterlə ixtisaslaşmış tibb müəssisəsinə təxliyə edilib. Baş vermiş hadisə, o cümlədən qarşı tərəfdən atəşin açılması anı video-müşahidə kameraları vasitəsilə qeydiyyatda alınıb. Hazırda əməliyyat şəraiti sabitdir və bölmələrimizin nəzarəti altındadır. Ermənistan tərəfinin bu növbəti təxribatına görə məsuliyyət tam şəkildə Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyinin üzərinə..."

Bax səh. 4

Təxribatın "siyasi çətiri" ...

Bax səh. 3

Qərbin Ermənistan "oyunu"

Bax səh. 5

Valyuta sərvətlərinin daşınması ilə bağlı qaydalar...

Bax səh. 5

4 ölkənin birliyi...

Bax səh. 7

Sevginin günü olmaz...

Bax səh. 6

Kriptovalyuta: virtual pul kime və nəyə lazımdır?

Bax səh. 7

Qərar qətidir!

Əliyev İlham Heydər oğlu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş elan edilsin!

Fevralın 13-də Fərhad Abdullayevın sədrliyi ilə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsi Plenumunun iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda 2024-cü il fevralın 7-də keçirilmiş növbədənə Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinə dair Mərkəzi Seçki Komissiyasından daxil olmuş materiallar üzrə xüsusi konstitusiyaya icraatı qaydasında konstitusiyaya işinə baxılıb.

Konstitusiyası Məhkəməsi hakimlərinin mürəzələlərini, maraqlı subyektlərin qanuni nümayəndələrinin çıxışlarını, ekspertlərin rəylərini dinləyib, işin materiallarına baxaraq, 2024-cü

il fevralın 7-də keçirilmiş növbədənə Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin yekunlarının təsdiq və rəsmən elan olunmasına dair qərar qəbul edib.

Konstitusiyası Məhkəməsinin sədri Fərhad Abdullayev qərarı oxuyub. Qərarla deyilir ki, 2024-cü il fevralın 7-də keçirilmiş növbədənə Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinə dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının protokolunda əks olunmuş nəticələr təsdiq edilsin.

Qərara əsasən Azərbaycan Respublikasının prezidentiyinə namizəd Əliyev İlham Heydər oğlu Azərbaycan Respublikasının

Prezidenti seçilmiş elan edilib. Konstitusiyası Məhkəməsinin bu qərarı elan olunduğu gündən qüvvəyə minir, qətidir, heç bir orqan və ya vəzifəli şəxs tərəfindən ləğv edilməz, dəyişdirilməz, yaxud rəsmi təfsir edilə bilməz.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Fərhad Abdullayev Konstitusiyası Məhkəməsi Plenumunun iclasını bağlı elan edib.

Qeyd edək ki, MSK-nın yekun protokoluna əsasən, Əliyev İlham Heydər oğlu 92,12 faiz səsle prezident seçkilərində qalib gəlib.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ADINDAN

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsi Plenumunun QƏRARI

2024-cü il fevralın 7-də keçirilmiş növbədənə Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinin təsdiq və rəsmən elan edilməsinə dair

13 fevral 2024-cü il

Bakı şəhəri

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu Fərhad Abdullayev (sədr), Sona Salmanova (mürəzəçi-hakim), Humay Əfəndiyeva, Rövşən İsmayilov, Ceyhun Qaracayev, Rafael Qvaladze, İsa Nəcəfov və Kamran Şəfiyevdən (mürəzəçi-hakim) ibarət tərkibdə, məhkəmə katibi Fərid Əliyev və Vüqar Zeynalovun, maraqlı subyektlərin nümayəndələri Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahovun, sədr müavini Rövşən Qasımovun, katibləri Arif Muxtarova və Mikayıl Rəhimovun, üzvləri Fuad Cavadov, Şahin Əliyev, Bəxşəyis Əsgərov, Nailə Əsgərova, Tofig Həsənov, Ramiz İbrahimov, Validə Kazımova, İlham Məmmədov, Nizami Nadirxanlı, Qabil Orucov, Hüseyn Paşayev, Almas Qəhrəmanlı, Etibar Quliyev və İlkin Şahbazovun, ekspertlər Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkiləri üzrə səsvermənin nəticələrinə dair 2024-cü il 11 fevral tarixli protokolunu tərtib etmişdir. Həmin protokol Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2024-cü il 11 fevral tarixli 10/36 sayılı qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 203.1-ci maddəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 102-ci maddəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrini təsdiq və rəsmən elan edilmiş üçün Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Məhkəməsinə təqdim etmişdir.

Seçkilərin yekunlarına dair Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən təqdim olunmuş sənədlərin Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğunluğunun yoxlanılması məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Məhkəməsi müvafiq ekspertləri cəlb etmiş, "Konstitusiyası Məhkəməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 56-cı maddəsinə əsasən Azərbaycan Respublikası

Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu

MÜƏYYƏN ETDİ:

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 101-ci maddəsinin I hissəsinə, Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin müvafiq maddələrinə və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 7 dekabr tarixli Sərəncamına uyğun olaraq 2024-cü il fevralın 7-də növbədənə Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkiləri keçirilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 108.2 və 203.3-cü maddələrinə müvafiq olaraq səsvermənin nəticələrinə haqqında dairə seçki komissiyalarının protokollarında olan bütün məlumatları ümumiləşdirərək, Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkiləri üzrə səsvermənin nəticələrinə dair 2024-cü il 11 fevral tarixli protokolunu tərtib etmişdir. Həmin protokol Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2024-cü il 11 fevral tarixli 10/36 sayılı qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 203.1-ci maddəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 102-ci maddəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrini təsdiq və rəsmən elan edilmiş üçün Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Məhkəməsinə təqdim etmişdir.

Seçkilərin yekunlarına dair Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən təqdim olunmuş sənədlərin Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğunluğunun yoxlanılması məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Məhkəməsi müvafiq ekspertləri cəlb etmiş, "Konstitusiyası Məhkəməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 56-cı maddəsinə əsasən Azərbaycan Respublikasının

can Respublikasının apellyasiya məhkəmələrindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsindən, Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsindən və Azərbaycan Respublikasının Prokurorluğundan seçki hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı məlumatları tələb etmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin yekunlarına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən təqdim olunmuş sənədlərdən görüldüyü kimi, seçki qutularında 4 967 795 (dörd milyon doqquz yüz altmış yeddi min yeddi yüz doxsan beş) seçki bülleteni müəyyən edilmiş, bunlardan 9 828 (doqquz min səkkiz yüz iyirmi səkkiz) səs etibarsız hesab edilmişdir.

Etibarlı hesab edilmiş 4 957 967 (dörd milyon doqquz yüz əlli yeddi min doqquz yüz altmış yeddi) səs prezidentiyə namizədlər arasında aşağıdakı qaydada bölünmüşdür:

Əliyev Fuad Ağası oğlu - lehinə 26 517 (iyirmi altı min beş yüz on yeddi) səs və ya 0.54 faiz;

Əliyev İlham Heydər oğlu - lehinə 4 567 458 (dörd milyon beş yüz altmış yeddi min dörd yüz əlli səkkiz) səs və ya 92.12 faiz;

Həsənzadə Qüdrət Müzəffər oğlu - lehinə 85 411 (səkkiz yüz əlli səkkiz) səs və ya 1.72 faiz;

Musayev Elşad Nəbi oğlu - lehinə 32 885 (otuz iki min səkkiz yüz səksən beş) səs və ya 0.66 faiz;

Mustafa Fazil Qoxanfar oğlu - lehinə 98 421 (doxsan səkkiz min dörd yüz iyirmi bir) səs və ya 1.99 faiz;

Nurullayev Razi Qulamalı oğlu - lehinə 39 643 (otuz doqquz min altı yüz qırx üç) səs və ya 0.80 faiz;

Oruc Zahid Məhərrəm oğlu - lehinə 107 632 (yüz yeddi min altı yüz otuz iki) səs və ya 2.17 faiz.

Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 100.12-ci maddəsinə görə, protokollar seçki komissiyasının həlledici səs hüquqlu üzvlərinin ümumi sayının ən azı 2/3-si tərəfindən imzalanır. Həmin Məcəllənin 28.2-ci maddəsinə əsasən, Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarları açıq səsvermə yolu ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında komissiya üzvlərinin 17-si və ya 18-i iştirak edərsə - azı 12 üzvün səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Məhkəməsinə təqdim olunmuş səsvermənin nəticələri haqqında Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının protokolu Mərkəzi Seçki Komissiyasının 18 üzdündən 18-i tərəfindən imzalanmışdır.

Ekspert S.Süleymanova bildirmişdir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinə dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2024-cü il 11 fevral tarixli protokolu Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 100.2, 100.12, 108.2 və 203.3-cü maddələrinə uyğun hesab edilir.

Bununla əlaqədar olaraq Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu belə nəticəyə gəlir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinə dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının protokolunda əks olunmuş nəticələr təsdiq edilməlidir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 101-ci maddəsinin II hissəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti səsvermədə iştirak edənlərinin yarısından çoxunun səs çoxluğu ilə seçilir.

Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 203.4-cü maddəsinə müvafiq olaraq, Azərbaycan Respublikasının Prezidentiyinə namizədə səsvermədə iştirak etmiş seçkilərin yarısından çoxu səs verdikdə, o, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş sayılır.

Qeyd olunduğu kimi, etibarlı hesab edilmiş seçici səslerindən 4 567 458 (dörd milyon beş yüz alt-

dan saxlanılmışdır.

Gəncə, Şirvan, Şəki Apellyasiya Məhkəmələri və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi seçki hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı hər hansı ərizənin daxil olmadığını bildirmişlər.

Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun məlumatına əsasən, seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar bir şikayət üzrə aparılmış araşdırma zamanı həmin şikayətdə irəli sürülmüş dəlillərin öz təsdiqini tapmadığı müəyyən edilmişdir.

Göstərilənləri nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu 2024-cü il fevralın 7-də keçirilmiş növbədənə Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinə dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2024-cü il 11 fevral tarixli protokolunu Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 100.2, 100.12, 108.2 və 203.3-cü maddələrinə uyğun hesab edir.

Bununla əlaqədar olaraq Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu belə nəticəyə gəlir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinə dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının protokolunda əks olunmuş nəticələr təsdiq edilməlidir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 101-ci maddəsinin II hissəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti səsvermədə iştirak edənlərinin yarısından çoxunun səs çoxluğu ilə seçilir.

Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 203.4-cü maddəsinə müvafiq olaraq, Azərbaycan Respublikasının Prezidentiyinə namizədə səsvermədə iştirak etmiş seçkilərin yarısından çoxu səs verdikdə, o, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş sayılır.

Qeyd olunduğu kimi, etibarlı hesab edilmiş seçici səslerindən 4 567 458 (dörd milyon beş yüz alt-

mış yeddi min dörd yüz əlli səkkiz) səs və ya 92.12 faiz Əliyev İlham Heydər oğlunun lehinə vərilmişdir.

Beləliklə, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 101-ci maddəsinin II hissəsinin və Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 203.4-cü maddəsinin tələblərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidentiyinə namizəd Əliyev İlham Heydər oğlu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş elan edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 102-ci maddəsinin, 130-cu maddəsinin VIII və IX hissələrini, Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 203.1-ci maddəsinin, "Konstitusiyası Məhkəməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 56, 62, 63, 65-67 və 69-cu maddələrini rəhbər tutaraq Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu

QƏRARA ALDI:

1. 2024-cü il fevralın 7-də keçirilmiş növbədənə Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinə dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2024-cü il 11 fevral tarixli protokolunda əks olunmuş nəticələr təsdiq edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Prezidentiyinə namizəd Əliyev İlham Heydər oğlu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş elan edilsin.

3. Qərar elan olunduğu andan qüvvəyə minir.

4. Qərar Azərbaycan Respublikasının rəsmi dövlət qəzetlərində və "Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin Məlumatı"nda dərc edilsin, habelə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin rəsmi internet saytında yerləşdirilsin.

5. Qərar qətidir, heç bir orqan və ya şəxs tərəfindən ləğv edilə bilməz, dəyişdirilməz və rəsmi təfsir edilə bilməz.

Sədr
Fərhad Abdullayev

İlham Əliyevi təbrik edirlər

Fevralın 13-də Moldova Respublikasının Prezidenti Maya Sandu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Prezidentin Mətbuat Xidmətinin məlumatına görə, Maya Sandu İlham Əliyevi prezident seçkilərində qələbə münasibətilə təbrik edib, ölkənin inkişafı naminə fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Dövlətimizin başçısı göstərilən diqqətə və təbriklə görə minnətdarlığını bildirib.

Telefon söhbəti zamanı ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlərin inkişafından məmnunluq ifadə olunub, əməkdaşlığın perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Prezident seçkilərində qələbəsi münasibəti ilə İlham Əliyevin ünvanına təbrik məktubları gəlməkdə davam edir. Albaniya Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri Kol Nikolay, Rusiyada fəaliyyət göstərən "Hereti" Milli Dirçəliş Regionalarası İctimai Təşkilatının rəhbəri Rostom Şapıaşvili, Türk Dövlətləri Parlament Assambleyasının Baş katibi Mehmet Süreyya Er, Küveytin "Əl-seyassah" qəzetinin icmalçısı və media məsləhətçisi Əbdülrəhman Əl Əcmi, AZİZ - Azərbaycan-İsrail Beynəlxalq Assosiasiyasının prezidenti Adam Amilov, Bəhreynin Kralı Həməd bin İsa Al Xəlifə, ABŞ və Kanadanın Buxara Yəhudiləri Konqresinin prezidenti Boris Kandov, Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasının MDB məsələləri, Avriasiya inteqrasiyası və həmvətənlərlə əlaqələr komitəsinin sədri Leonid Kalaşnikov, Rusiya Federasiyası Federal

Məclisinin Dövlət Dumasında Kommunist Partiyası fraksiyasının rəhbəri Gennadi Züqanov, Türkiyənin Avriasiya Qida, Kənd Təsərrüfatı, Meşəçilik və Turizm İşçiləri Həmkarlar İttifaqının sədri Cemal Bakında, Qazaxıstanda fəaliyyət göstərən Ümumdünya Türk Xalqları Assambleyasının sədri Yermentay Sultanmurat, Polşa Respublikasının Prezidenti Andrey Duda, Küveyt Dövlətinin Əmiri Şeyx Məşəl Əl-Əhməd Əl-Cabir əs-Sabah, Birləşmiş Nüvə Tədqiqatları İnstitutunun direktoru Qriqori Trubnikov, Rusiyanın "Doveriya" Prezident Klubunun Əlaqələndirmə Şurasının sədri Nikolay Tarakanov və İdarə Heyətinin sədri Viktoriya Lazic və digər nüfuzlu şəxslərin dövlətimizin başçısına ünvanladığı təbrik məktublarında İlham Əliyevə uğurlar, xalqımız əmin-amanlıq arzuları əks olunub.

Bələkdəki körpədən 100 yaşlı babayadək...

Fevralın 7-də Azərbaycanda növbədən-kənar prezident seçkiləri keçirildi. Bu seçki digərlərinə bənzəmədi. Hamı həyəcanlı idi. Ona görə ki, sözügedən seçki ölkəmizin bütün ərazilərini əhatə edirdi. Yəni bu, 44 günlük Vətən müharibəsi və ötən il həyata keçirilən 1 günlük antiterror tədbirləri nəticəsində torpaqlarımızın düşmən tapdağından tamamilə azad edilməsi qədər mühüm hadisə idi. Müstəqilliyimiz əldə olunduqdan sonra biz ilk dəfə olaraq bütöv, tam Azərbaycanda seçkilərə gedirdik. Özü də Prezident seçkilərinə.

Əlbəttə, namizədlərin hər birinin özünə görə seçicisi var idi. Lakin bu dəfə rəqiblər arasında kimin seçiləcəyi artıq xalqa sirr deyildi. Yox-yox, fikrimi yanlış anlamayın. Niyə sirr deyildi? Çünki o rəqiblərin biri artıq xalqın inamını yetərincə qazanmış, fəaliyyəti dövründə gözələnələrdən də artığını etmiş şəxsiyyət idi. Hələ seçkilərə hazırlıq gedən dövrdə insanlar öz namizədinin adını çəkinmədən, açıq şəkildə söyləyirdi. Əlbəttə, mətbuat nümayəndəsi olaraq, biz də əhəli arasında olur, onların fikirlərini də eşidirdik: "Bu seçki niyə keçirilir ki, biz onsuz da İlham Əliyevi əbədi prezidentimiz seçmişik", "Biz ən layiqli namizədə- İlham Əliyevə səs verəcəyik", "Biz övladlarımızın gələcəyini düşünüb İlham Əliyevə səs verəcəyik", "Mən qalib ölkənin qalib vətəndaşı kimi qalib liderə səs verəcəyəm" kimi fikirlər hər gün, hər yerdə səslənirdi. Hətta seçki günü 12 yaşlı oğlum mənə evdən çıxarkən dedi: - "Ana, olar mən də səsvərməyə gədim?"

Güldüm: - Sən axı balacasan, yaşın çatmır. O, tutuldu:

Məhsəti Musa

- No-olsun, axı mən də səs vermək istəyirəm... Əslində kimin adını deyəcəyimi təxmin etmişdim, lakin yəna də

maraq üçün soruşdum: - Getson kimə səs verəcəkdin ki? Oğlumun qırıışığı açıldı. Sanki artıq səs verməyi kimi sevinclə dedi: - Bilmirsən ki? İlham Əliyevə! Mən onun könlünü alaraq dedim: - Bax, söz verirəm, budəfəki səsi məhz sənin əvəzinə verəcəyəm. Həm də sənin seçdiyini namizədə. Oldumu?

Oğlum sevinclə boynuma sarıldı. Mən də onun bir qəçaqlıq bədəniyə köksümə sıxıb üzündən öpdüm. Sağollaşıb qapıdan çıxdım.

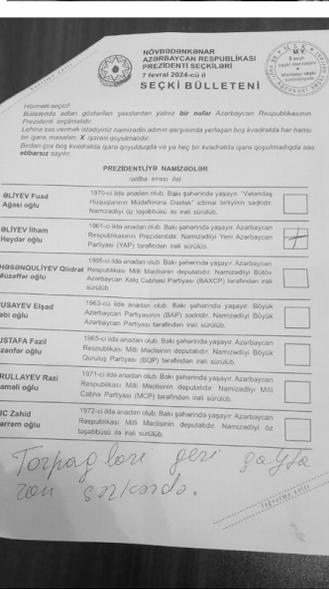
Qürurlu idim. Bilirsiniz niyə? Əslində bu yaşda uşaqlar siyasətə, seçkilərlə maraqlanmırlar. Onların öz maraqları, əyləncələri olur. Amma Vətən müharibəsi dövründə bütün uşaqlar deyirdim ki, sürütlə böyüdülər. Onlar qalibiyyətin, düşmən üzərində Zəfər çalmanın bütün həzzini yaşadılar. Və bu hissə o qədər böyük, o qədər möhtəşəm hissə idi ki, bir də baxdıq ki, övladlarımız 44 gün içində oynucaqdan ayrılıb döyüşdən danışıq, qələbədən danışıq, Prezidentdən danışıq, saatlarla televizorun önündə əyləşib Ali Baş Komandanın çıxışını gözləyir, bir-biri ilə bu mövzuda fikir mübadiləsi aparır, ölkə başçısının çıxışları zamanı söylədiyi fikirləri özbərləyir, yeri düşdükcə işlədirlər. Yəni biz valideyin olaraq onlara kimi sev, kimi sevmə kimi fikir aşılamamışdıq. Bu sevgi, bu ehtiram özü yaranmışdı. Öz müşahidələrinin, öz yaşadıqlarının nəticəsi idi...

Və bu anda dönmə öz uşaqlıq illərimə nəzər salıram. Əslində biz də vaxtsız böyümüşükdük. Amma bu, indiki uşaqların böyüməyindən fərqli idi. Biz yalnız ayaqlı, çadırlarda yaşayan, neçəsi gözəlrimiz öndürə xəstəlikdən ölən, havalandıran, ac-susuz, yurd-yuvamız, soyuqdan bədənə, barmaqları göyərmiş həmyaşıdlarımızı görə-görə böyümüşükdük. Biz müharibənin bütün acısını yaşaya-raq, bütün zərbələrini dadaraq böyümüşükdük... Elə də böyümək deyirəm ki... Daha doğrusu, "qocalmışdıq". Biz uşaqlıq yaşamadıq. Biz

Xocalı xofu, Xocalı yarası ilə baxdıq irəliləy... Həmin döyüşlərdə canını fəda edən oğulların qanı illərlə yerdə qaldı. Məğlubiyyət ilk ilklərimizə qədər işlədi. Yalnız oxuduğumuz nağıllarda "Simurq quşu",

"Ağ atlı oğlan" kimi obrazlar şüar altında bizdə ümidli olmağa, xeyirin şər üzərində qələbə çalmağa üçün imkan yaranaacağına inam aşılayırdı...

Bugünkü uşaqlar isə xeyirin şər üzərindəki qələbəsini nağıllardan oxumadılar, onun canlı şahidi oldular. Onların qəhrəmanları nağıllardakı uydurma obrazlar yox, öz canını,

mənim oğlumla yaşlı - 11-12 yaşlı bir oğlan atası ilə birgə qutuya bülleten atdığı əks etdirən foto gəldi. Səsi ata versə də, bülleteni qutuya oğlu atdı. Bu fotodan sonra oğlum səs veridim məntəqəyə aparmadığım üçün özümü danlamağa başlayırdım ki, daha bir foto göndərdi. Bir baba bələkdəki nəvəsinin sevgi ilə bəğrində basaraq məntəqəyə, səsvərmədə iştirak etməyə gəlmişdi. Əməkdaşların birindən xahiş etdim ki, foto-ları dərhal bu başlıqla paylaşın: "Bələkdəki bəbədən 100 yaşlı babayadək hamımız seçki məntəqələrindəyik". Əməkdaşımız deyəsən hissələrdə çox qapıldığını hiss edərək bəbə əvəzinə körpə yazmışdı. Olsun, əsas budur ki, doğrudan da, bəbədən babayadək hamı o gün nə işə etməyə çalışırdı.

Məntəqələrdə maraqlı hallardan biri isə seçki bülletenlərindəki qeydlər oldu. Məsələn, bir məntəqədə bir neçə bülletəndə namizədlərdən birinin, daha doğrusu, İlham Əliyevin adının qarşısında seçicinin öz sevgisini ifadə edən "ürək" işarəsi qoyulmuş, birində "Var ol, prezidentimiz" yazılmışdı. Daha bir bülletenin isə aşağısında bu sözlər qeyd edilmişdi: "Torpaqları geri qaytaran sərkərdə".

Eşitdiyimə görə, bülletəndəki bu kimi qeydlər xarici müşahidəçiləri də kövrəltdi və onlar başqa heç bir yerdə, heç vaxt belə hal ilə qarşılaşmadıqlarını bildirdilər.

Bəli, həqiqətən də duyğulu anlardır. Sevgi elə bir hissdir ki, insan onu təkə yazmaq-la, deməklə ifadə edə bilmir, bunun üçün daha çox vasitə axtarır, daha möhkəm səsə car çəkərkən istəyir. Biz bir neçə gün öncə ölkəmizdə keçirilən Prezident seçkilərində də bunun şahidi olduq. Şahid olduğ ki, xalq öz liderini sevir, ona güvənir, onun arxasında dayanır və bunu hər kəsə bəyan etmək istəyir. Gücünü xalqdan alan lider isə hər zaman qalibdir!

Məsuliyyət Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyinin üzərindədir

Emin Həsəni: Görüntülərdən də bəlli olur ki, öncədən hazırlanmış bir təxribatdır

Emin Həsəni

dövlərdə revanşist xarakterli yazıların daha da intensivləşdirilməsi belə bir hadisənin baş verəcəyi ehtimalını artırır. Fikrimcə, açılan atəşin əmri İrəvandan verilib. Bu birbaşa Ermənistan rəhbərliyinin verdiyi tapşırıqdır ki, o snayperçi Azərbaycan əsgərinə xain gülləsi atıb. Çünki yüksək komandanlığın əmri olmadan belə bir atəş, xüsusilə snayper atəşi açıla bilməz. Görüntülərdən də bəlli olur ki, öncədən hazırlanmış bir təxribatdır. Məqsəd isə bölgədə gərginliyi davam etdirmək, sülh prosesinin baş tutmasına mane olmaqdır. Ermənistan tərəfi dünyaya hələ də "münəqişə"nin davam etdiyi kimi yalanlar tirləməyə çalışır. Amma anlaşılandır ki, sözün əsl mənasında o-la oynayırlar. Bu dəfə artıq Ermənistanın mövcudluğu sual altına düşə bilər.

Hərbi ekspert bildirib ki, Azərbaycan tərəfinin keçirdiyi cavab tədbirləri də özünü göstərməyib. E.Həsəni Azərbaycanın müvafiq hərbi strukturlarının hərəkəti keçirdiyini və lazımı addımların atıldığını deyib. Qisas əməliyyatı nəticəsində sözügedən erməni postu dağıdılıb. "Bu hadisə özində hərbi məhiyyət daşımaqda yanaşı, həm də sülh prosesinə, Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşmasına ciddi zərbədir. Bəlli olduğu kimi, sülhlə bağlı iki ölkə tərəfindən müəyyən addımların şahidi olurduq. Son dövrlərdə intensiv və ikitərəfli görüşlər keçirilir. Hətta beynəlxalq vasitəçilik belə danışıqlar prosesinin davam etdirilməsi ilə bağlı müəyyən mesajlar səsləndirilib. Görünür odur ki, Ermənistan sülhlə bağlı imitasyada israr edir və prosesdən yayınır. Amma bu kimi təxribatlar-la nəyəyə nail olmaq mümkün deyil. Çünki Azərbaycan özünün ərəzi bütövlüyünü və suverenliyini beynəlxalq hüquqa əsasən təmin edib. Bundan sonra baş verəcək hər hansı bir təxribat Ermənistanı ziyana götərəcək", - deyər E.Həsəni əlavə edib.

Təxribatın "siyasi çətiri" ...

Aİ missiyasının kölgəsinə qısılan Ermənistan cavabını aldı

Azərbaycanın Cənubi Qafqazda yaratmağa çalışdığı sülh mühiti və bu istiqamətdə atdığı addımlar Ermənistan tərəfindən adekvat qarşılanmır. Rəsmi İrəvan fərqli yollarla və vasitələrlə sülh prosesini imtiasiyaya məruz qoyur, fərqli dairələrin kölgəsinə sığınaraq özünün çirkin niyyətini həyata keçirməyə çalışır. Təbii ki, bu məqamda ilk "xatırlanması" Aİ-nin Ermənistanı "monitorinq missiyası"dır ki, özünü üzde "beynəlxalq araşdırmaçı qrup" kimi təqdim edən "missiyanın" əslində hənsi fəaliyyətlərlə məşğul olması sirr deyil.

Aİ kəşfiyyatının "durbin siyasəti" ...

Xatırladaq ki, 2022-ci ilin oktyabrında Aİ-nin Ermənistanı göndərdiyi "mülki missiya" daha fərqli "missiyaları" həyata keçirməyi ilə yadda qaldı. İlk vaxtlarda 40 nəfərlik heyətdən ibarət olan qrup sonradan artırılaraq 139 nəfərə çatdırıldı - missiyanın tərkibi ilə yanaşı ofisirlərinin də sayı artırıldı. Bəli, artıq şərhə ehtiyac qalmır. Ötən dövr ərzində kəşfiyyət qrupunu tam şəkildə Ermənistanı yerləşdirmək imkanı "qazanmış" Aİ missiyasının məqsədi bəllidir. Ermənistan gələcək və kimliyindən asılı olmayaraq bütün "qonaqların", arası-ri isə xarici ölkələrin İrəvandanı nümayəndələrinin əlinə durub verərək Azərbaycanı tərəf boylandıran missiyanın son aylarda hansısa bir təxribatın axtarışında olması açıq idi:

- Bir neçə gün öncə Ermənistanın Azərbaycanı keçmək istəyən Çexiya vətəndaşı saxlanılmışdı. Bununla bağlı bildirilmişdi ki, Çexiya vətəndaşı Ermənistan tərəfdə minalanmış zondan keçərək Azərbaycan ərazisinə daxil olub. - Eyni zamanda, son vaxtlar bir sıra Avropa ölkələrinin, xüsusən də Fransanın nümayəndələri Ermənistan-Azərbaycan sərhədində kifayət qədər tez-tez görünürdülər. Belə ki, fevralın 2-də Fransa Milli Jandarmeriyasının briqada generalı Uilyam De Meyer Avropa İttifaqının Ermənistanı kəşfiyyatının yerləşdiyi yeri baş çəkib, orada sərhəddəki vəziyyətlə tanış olub. Bütün bunlar Avropa strukturlarının bu ərazidə kəşfiyyət apardığını bir daha təsdiqləyir. Beləliklə, "binokl diplomatıyası", xarici "missionerlərin" "köşfiyyət zonasına" dəvət edilməsi, ABŞ instrukturlarının Ermənistanı çalışması haqlı ola-

raq ekspertlər tərəfindən Ermənistanın müharibəyə hazırlaşması kimi xarakterizə olunur. Buna paralel olaraq isə Ermənistan mediasında bu ölkənin sərhəddə əməliyyat həyata keçirərək uğur qazanmağa çalışacağı ilə bağlı yazılar dərc olunurdu. Bütün bu hallar kompleks şəkildə Ermənistanın təxribatın əl çəkmədiyinin bariz göstəricisi sayıla bilər. Noticə

A person looking through binoculars.

Silahlanmanın əsl məqsədi bəlli oldu...

Ermənistanın Aİ missiyası ilə yanaşı Fransa və Hindistan kimi ölkələr tərəfindən məhdud olaraq silahlandırılması da gözdə tutulmalıdır. Ermənistanın Aİ missiyası ilə yanaşı Fransa və Hindistan kimi ölkələr tərəfindən məhdud olaraq silahlandırılması da gözdə tutulmalıdır. Ermənistanın Aİ missiyası ilə yanaşı Fransa və Hindistan kimi ölkələr tərəfindən məhdud olaraq silahlandırılması da gözdə tutulmalıdır.

etibarini, Zəngilan rayonu ərazisində Azərbaycanın hərbi qüvvələrinin yaralanması ilə nəticələnən təxribat bunun sübutudur... Təsədüfi deyildi ki, fevralın 12-də Avropa İttifaqının Azərbaycan Respublikasındakı səfiri Peter Mixalko Xarici İşlər Nazirliyinə çağırılmışdı və görüş zamanı Aİ-nin Ermənistanı Monitoring Missiyasının əldə edilmiş ilk rəzlərlə zidd olan fəaliyyətinin ciddi narahatlıq doğurduğunu bir daha diqqətə çatdırılmışdı. Görüş zamanı Ermənistan ərazisində yerləşdirilən missiyanın boyan edilməsi mandatına uyğun olaraq neytral, mülki və silahlı missiya kimi fəaliyyət göstərməsi, habelə Azərbaycanın suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə qarşı yönəlmiş və ya onun legitim təhlükəsizlik maraqlarına bu və ya digər şəkildə təsir edəcək hər hansı fəaliyyətdən çəkinməsinin təmin etmək üçün bütün lazımı tədbirlər görməyə dair Aİ tərəfinə ciddi şəkildə çağırış edilmişdi...

Azərbaycana qarşı təxribat cavabsız qalmır...

Bu minvalla da silahlanma və təxribat planları özünü çox göstərmədi. Snayperin sərhəd mövqelərinə gətirilib yerləşdirilməsinin planlaşdırılması bildirilmişdi ki, silah satışında müxtəlif texnikaların, o cümlədən zenit-raket komplekslərinin verilməsi nəzərdə

tutulur. Ermənistan silahlı qüvvələri üçün nəzərdə tutulan "Acmat" şirkətinin istehsalı olan Fransanın çoxməqsədli "Bastion" zirehli texnikası İrəvanı göndərmişdi. "Bastion" üçün komponentlər də göndərilən silah-sursatın arasında yer alırdı. Bütün bunları göndərən isə Fransanın "ARQUUS" şirkəti idi.

gizlənməsi, Fransa və Hindistandan aldığı silahlarla qarşı hücum planları düşüncəsi İrəvanın niyyətini ortaya qoyur. Amma Ermənistan unutmamalıdır ki, Azərbaycana qarşı törədilən hər hansı bir təxribat cavabsız qalmır - dünyanın keçirilən "Qisas" əməliyyatı bunu bir daha sübuta yetirdi... P.İSMAYILOV

A person looking through binoculars.

Valyuta sərvətlərinin daşınması ilə bağlı qaydalar...

Nəyə xidmət edir?

Nazirlər Kabineti "Valyuta sərvətləri və milli valyutanın transsərhəd daşınması zamanı onların hərəkətinin dayandırılmasına dair Qaydalar"ı təsdiq edib. Qaydalar həm ölkədə valyuta tənzimlənməsi sahəsində nəzarət tədbirlərinin artırılması, həm də "çirkli pulları" yuyulması ilə bağlı beynəlxalq öhdəliklərdən irəli gələn tələblərin icrasına əsaslanır. Belə ki, Azərbaycanın üzünə götürüldüyü beynəlxalq konvensiyalara əsasən, cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə tədbirlərinə uyğun olaraq valyuta axınlarına nəzarət son illərdə aktuallaşdıqından bu istiqamətdə əlavə tədbirlərin görülməsinə ehtiyaclar yaranıb. Bu baxımdan valyuta sərvətləri və milli valyutanın transsərhəd daşınması zamanı hərəkətinin izlənməsi, fiziki və hüquqi şəxslərin valyuta sərvətlərini və milli valyutanı ölkənin gömrük ərazisinə gətirməsi və ərazi-dən çıxarması hökumətin xüsusi diqqətində olacaq. Yeni qaydalar da məhz bu tələbləri ehtiva edir.

Qaydalara əsasən, valyuta sərvətlərinin daşınması və milli valyutanın ölkədən çıxarılması zamanı həmin vəsaitlərin mənbəyini təsdiq edən məlumat blankları doldurulacaq gömrük orqanına təqdim ediləcəkdir. Çünki qanunla, valyuta sərvətlərinin transsərhəd ərazidəki hərəkətinə gömrük orqanları nəzarət edir. Gömrük orqanı

valyuta sərvətləri və milli valyutanın bəyan edilməsi və ya düzgün bəyan edilməməsi hallarında həmin şəxslər haqqında sorğu aparacaq, pulların, onların mənbəyini və istifadə məqsədini müəyyənləşdirmək üçün "tədqiqat" işləri həyata keçirəcək. Həmin araşdırmaya uyğun olaraq, bəyannamədə hansısa şübhə doğuracaq əsaslar müəyyənləşdiyi halda gömrük orqanları 48 saat ərzində milli valyutanın hərəkətini, yeni ölkədən çıxışı dayandıracaq. Bütün bunlar valyuta sərvətlərinin ölkədən hansı məqsədlə çıxarılmasını tədqiq etməyə xidmət edir, çünki son illərdə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması, terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi və digər cinayətlərin əlamətlərində əsas mənbə kimi sözsüz təyinatı şübhə doğuran valyuta dayanır.

Onu da qeyd etmək ki, Mərkəzi Bank tərəfindən valyuta vəsaitlərinin ölkədən çıxarılması ilə bağlı ötən illərdən qüvvəyə minmiş yeni qaydalar da valyuta mübadiləsi sahəsində nəzarətin təkmilləşdirilməsinə xidmət edib. Həmin qaydalar ölkə daxilində valyuta alışına nəzarəti nəzərdə tutsa da, valyuta vəsaitlərinin mənbəyini müəyyən etmək məqsədi daşıyır. Belə ki, vətəndaşlar 500 dollar qədər dollar (avro, funt və s.) alarkən, 10 min dollara qədər satarkən heç bir sənəd tələb olunmadığı halda, 20 min manat dərəcəsinə valyuta alış zamanı vəsaitin mənbəyi haqqında məlumat verməlidirlər. Eləcə də 10 min dollardan artıq pul alarkən müştəriyə şəxsiyyəti təsdiq edən sənəd tələb ediləcəkdir. Valyutadəyişmə məntəqələrində bir fiziki şəxsə aparılan valyuta mübadiləsi əməliyyatının gündürlük həddi isə 20 min manat və ona ekvivalent məbləğdə xarici valyuta dərəcəsinə

artıq ola bilməz.

Hökumətin valyuta nəzarəti və ya məhdudlaşdırıcı tədbirlərini əsas səbəbi kimi pul bazasının azalmasını göstərmək olar. Hazırda ölkə üzrə pul bazası təxminən 19-20 milyard manatdır. Pul bazasının strukturuna dövrüyyədə olan nağd pullar və bank ehtiyatları daxildir. Pul bazasının azalması isə Mərkəzi Bankın maliyyə sektorlarında məhdudlaşdırıcı monetar amillərin təsiri əsas rol oynayır. Bunun da səbəbi ölkədə ikiqoşma inflyasiyanın aktivləşməsinin qarşısını almaq və pul tələbini optimallaşdırmaq və ya azaltmaqla qiymət indeksini də zəiflətməkdir. Çünki maliyyə sektorunda daha çox pul kütləsinin olması pul bazasını genişləndirir və bu, hökumətin anti-inflyasiya planlarına mane olur. Ona görə də, MB digər iqtisadi komanda ilə birlikdə neçə aylardır ki, xüsusi hədəf seçdiyi anti-inflyasiya tədbirləri çərçivəsində tələbin azalmasına və nəticədə inflyasiya səviyyəsinin aşağı salınmasına nail olub. Nəticədə MB pul bazasını kifayət qədər daraltmışdır. Pul bazasının daralması isə başqa bir monetar prosesə rəvəc verir - xarici valyutalara tələbi yüksəldir. Əhalinin, biznes sektorunun, xüsusilə də real sektorda aparıcı maliyyə istehlakçılarının tələbatı artır, onların xarici valyuta alışlarına tələbi müşahidə edilir. Ötən ilin son rübündə xarici valyutaya tələbin hər ay artması müşahidə olunub. Təkcə, dekabr ayında dollar tələb artaraq hər həftə 90 milyon dollar təşkil edib və 500 milyon dollar satışı ötür. Göründüyü kimi, dollara artan tələb müəyyən dərəcədə valyuta satışlarında yığcamlıq tələb edir. Ona görə də valyuta satışında nəzarətin artırılması izafi dollar alışlarını da müəyyən dərəcədə azalda bilər.

Elbrus Cəfərlı

"Yeni Azərbaycan" qəzeti ətrafında bəzi düşüncələr...

Qəzetin Baş redaktoru Alqış Həsənoğluya açıq məktub

Cox hörmətli Alqış müəllim! Mən Bakı Dövlət Universiteti Jurnalistika fakültəsinin müəllimi olaraq ölkəmizin aparıcı qəzetlərinin ekseriyətini izləməkdəyəm. Bu, həm mənə özümün informasiyanı artırmaq üçün, həm də tələblərimi medianın praktik yaradıcılıq dünyası ilə tanış etmək üçün vacib bir işdir.

Mən tipoloji xarakteri ilə Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı olan "Yeni Azərbaycan" qəzetini yaratmışdan izləyən bir müəllim - oxucuyam.

"Yeni Azərbaycan" sizin rəhbərliyinizdə birinci dövrdə mən bu qəzetin müəllifləri sırasında olmuşam və o zamandan bu qəzetin fəaliyyətinə yaxından bələdəm. Vaxtınızı çox almadan deyim ki, sizə bu məktubun ünvanlaşdırılması əsas səbəbi növbədənkonar Prezident seçkiləri ilə bağlı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamından sonra təbliğat işində göstərdiyiniz peşəkarcılıqla bağlıdır.

Alqış müəllim! 1992-ci ildə yüz min zillətlə qazandığımız müstəqillik çağına qədəm qoyan kimi jurnalistikamız sovet senzura rejimindən qurtularaq Qərbdə çoxdan formalaşmış prinsipləri - dəqiqlik, vicdanlılıq, qarazsızlıq prinsiplərini tətbiq etməyi yaradıcılıq üçün vacib saydıq. Lakin bir az keçdi və bizə tam aydın oldu ki, Qərb jurnalistikası bizə təbliğ etdiyi azad media formatından özü çox uzaqdır və onun özü birbaşa ideoloji təbliğatla məşğuldur. Yaxşı ki, biz Fransa, Almaniya "biz deyənə edin, biz edənə etməyin" prinsipini tez anladıq.

Belə bir dövrdə Azərbaycanın Heydər Əliyev tərəfindən formalaşmış azad mətbuat konsepsiyasını tamamilə qəbul edən qəzetlərimiz sırasında o zaman sizin rəhbərlik etdiyiniz "Yeni Azərbaycan" qəzeti ön sırada dayandı. Bu qəzet orqanı olduğu Patiyanın fəaliyyətini klassik jurnalistikamızın klassik ənənələrinə söykənən yüksək peşəkarcılıqla işıqlandırmağa başladı. Mən qəzetinizə Yeni Azərbaycan Partiyasına sədəqətinin bütün mövzu istiqamətlərini izləməkdəyəm. Növbədənkonar Prezident seçkilərində Yeni Azərbaycan Partiyasının yeganə namizədi İlham Əliyevin bütün fəaliyyət istiqamətləri qəzetinizin aparıcı mövzusu oldu. Yanvarın 15-dən başlanan təbliğat kampaniyası dövründə "Yeni Azərbaycan" öz partiyasının namizədi İlham Əliyevin 20 illik titanik fəaliyyətinin hər bir anını fenomenal hadisə kimi oxucularına bir daha öz səhifələrində xatırladı. Qəzetinizin bu fəaliyyətini Qalib liderimizə ümumxalq sevgisinin ifadəsi kimi qiymətləndirməkdəyəm. Seçki kampaniyası dövründəki hər nömrənizi "xüsusi buraxılış" kimi qəbul etmişik. Lakin fevralın 3-dəki nömrənizi jurnalistikanın elmi-praktik tələbləri baxımından əsl "xüsusi buraxılış" hesab edirəm. Qəzetimizin bu nömrəsi İlham Əliyevin 20 illik fəaliyyətinin mükəmməl salnaməsidir. Bu salnamə bu günün və sabahın tarixçilərinə bir yaddaş rəmzi daşıyacaq.

Fevralın 3-də oxuculara təqdim olunan bu nömrə öz tərtibatından tutmuş janr seçiminə, hər bir yazı müəllifinə öz fikrini sərbəst ifadə etmək imkanından tutmuş yazıların aydın dil və üslub keyfiyyətlərinə, informasiya aydınlığından tutmuş publisistikasının bütün peşəkarcılıq keyfiyyətlərinə və s. faktlara görə çox maraqlı bir nümunədir.

Əlbəttə, mənə hər şeydən əvvəl müəllif kontingenti maraqlıdır. Bu müəlliflər sırasında qardaş Özbəkistan Respublikası Ali Məclisi Qanunvericilik palatasının vitse-spikeri, İnsan Haqları üzrə Milli Mərkəzin direktoru, akademik A.X.Saidovun "İlham Əliyevin prezidentliyi dövründə Azərbaycanın uğurları və nailiyyətləri" sərlövəli araşdırması oldu. Bu elmi-publisistik araşdırma məni təkə peşəkarcılıq ilə deyil, həm də və daha çox bu özbək akademikinin Azərbaycan sevgisi oldu. Akademik Saidov Azərbaycana sevgi ilə qələmə aldığı bir yazısı ilə jurnalistikanın ən çox zoh-

mət tələb edən araşdırma janrının mükəmməl nümunəsi yaratmışdır. Müəllif İlham Əliyevin 20 illik prezidentliyi dövründə Azərbaycanın fundamental uğurunun elmi təhlilini təqdim edir və bu uğurları o qədər dəqiq ümumiləşdirə bilir ki, hətta bu 20 ilə nəbələd oxucu da İlham Əliyevin bir prezident kimi titanik Liderlik fəaliyyətini aydın görə bilər. Bu araşdırma birbaşa Azərbaycan-Özbəkistan əlaqələrinin daha da inkişafına xidmət edir.

Əzizimiz Alqış müəllim! Həmişə olduğu kimi, qəzetimizin bu nömrəsində də janr müxtəlifliyi onu daha oxunaqlı etmişdir. Milli Məclisin deputatı Ağalar Vəliyevlə, YAP İdarə Heyətinin üzvü Elnarə Akimova ilə, Milli Məclisin deputatı, professor Kəmalə Əliyeva və başqaları ilə müsahibələr səhifələrdə xüsusi rəng verir. Maraqlı doğrudan belə bir cəhət də var ki, istər ayrı-ayrı müəlliflər, istər so də redaksiya əməkdaşlarımızın müəllif etdiyi tamnəmli şəxslərin hər birinin İlham Əliyev haqqında içdən gələn ürək sözləri xalqımızın öz Liderinə sevgisinin ifadəsidir.

Yuxarıda nömrənin janr rəngarəngliyi qeyd etdim. Bu sırada müasir media məkanında xüsusi yer alan esse janrının mükəmməl bir formatı məni çox duyğulandırdı. Bu, sizin şəxsən özünüzlə qələmə aldığınız "Himmimiziz 3-cü bəndi... İlham Əliyev kimdir?" sərlövəli essenzidir. Bu yazıda çox maraqlı bir tapıntı var. Yazıdakı tapıntı İlham Əliyevin kim olduğunu müəllifin himminiziz 3-cü bəndi ilə əlaqləndirməsidir.

"Namusunu hişf etməyə, Bayrağını yüksəltməyə Cümlə gənclər müştəqir"

Və müəllif bundan sonra belə bir fikir irəli sürür: "Zənnimcə, elə onun ən dəqiq, ən mükəmməl obrazı budur".

Bütün səmimiyyətimlə deyirəm ki, bu essədə İlham Əliyevin bütöv bir obrazı var və bütöv bu obrazı yaradan essenin hər sətiri bir tezis kimi özündən sonra neçə-neçə bədi, publisistik əsərə mövzu verir.

Seçki kampaniyası ilə bağlı ayrı-ayrı rayonlarda YAP nümayəndələrinin təşkil etdikləri görüşlərdən reportajların hər birində İlham Əliyevin seçkidə mütəqə qələbə qazanacağına ümidlər də səhifələrdə özünə yer tapıb.

Mən bu yerdə mənə doğma olan Bakı Dövlət Universitetinin professoru İradə Hüseynovanın "Böyük qələbələrə aparın qüdrətli Lider" publisistik yazısını da xüsusiyə qeyd etmək istəyirdim. Professor İradə Hüseynova yaradıcılığının böyük bir qismini Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin fəaliyyətini işıqlandırmışdır. Onun bu səhədə çoxsaylı monoqrafiya və məqalələrində olduğu kimi bu yazısı da Liderimizin Vətəne sevgi fəaliyyətinin ifadəsidir.

... Və sonda. Çox hörmətli Alqış müəllim! Qəzetimizin bu nömrəsindəki adlısalnı müəlliflər sırasında mənə mığqəddos Universitetimin - BDU-nun bir magistrantının da yazısı yer alıb. "İlk səs" adlı bir az kövrək, bir az da duyğulu bu essədə mənim rəhbərlik etdiyim Milli Mətbuat tarixi kafedrasının magistrantı Günel Abbasın prezident seçkilərinin necə həvəsli gözöldüyü qələmə alınıb.

Bütün istiqamətləri ilə jurnalistikanın qəzetçilik ənənəsinə söykənən bu nömrədən sonra bir daha belə bir qənaətdə gəldim ki, media sistemində qəzeti heç bir media platforması əvəz edə bilməz. İşiniz uğurlu, qəzetinizin ömrü uzun olsun.

Cahangir Məmmədli,
BDU Milli Mətbuat tarixi kafedrasının müdiri, filologiya elmləri doktoru, professor.

Qərbin Ermənistan "oyunu"

Yeni müharibə İrəvan üçün faciə vəd edir

Fevralın 12-də baş verən təxribat hadisəsi bir sıra güclərin "sülsüz Qafqaz" planının yeni ştrixlərini ortaya çıxardı. Belə ki, son zamanlarda Azərbaycana qarşı həyata keçirilən, lakin bütövlükdə Cənubi Qafqazda sülh və təhlükəsizliyə təhdid yaradan "silahlandırma" kampaniyasının miqyasının genişləndirilməsi, Ermənistana bu və ya digər şəkildə "dəstəyin" ifadə olunması Azərbaycanın yeni müharibəyə təhrik edilməsi kimi də anlaşıla bilər. Xüsusilə, Azərbaycanın ötən il suverenliyini təmin etməsi faktının ardından ölkəmizə qarşı aparılan kampaniyalar bir daha göstərdi ki, dünyanın bəzi gücləri Cənubi Qafqazda yaranan yeni realitqların nəzarətində olmaları faktı ilə razılığa bilmir. Proseslərin inkişafını tam olaraq özünün təsirində saxlamağa çalışan həmin güclər müəyyən təzyiqlər yolu ilə istəyinə nail olmağa çalışsalar da, bunu bacarmadılar. Özünün milli maraqlarına istinad edən və müstəqil xarici siyasət kursunu uğurla davam etdirən Azərbaycan bölgədə yeni, eyni zamanda sabitliyə, əməkdaşlığa və sülhə istiqamətlənmiş siyasi realitqlar yaratdı.

Yaxın Orta Şərqin ardından Cənubi Qafqaz...

Görünən isə odur ki, Qərb Yaxın Şərqdə vəziyyəti gərginləşdirdiyi kimi, Cənubi Qafqazda da münafiqə ocağı yaratmağa çalışır, burada da oxşar qanlı proseslərin cərəyan etməsinə zəmin hazırlayır. Qərb ayrı-ayrı regionların sülh və təhlükəsizlik şəraitində yaşamasına ən böyük maneə kimi çıxış edir və bunu öz niyyəti uğrunda mübarizəyə çevirir. Qərbin iştirakı və birbaşa rolu əsasında başlanan İraq müharibəsi, Liviyə çevrilişi, bütövlükdə "Ərəb baharı", Əfqanıstan hadisələri və saydıqca bitməyən qarşıdurmalar "virtual patronajlıq" hissinin görünən tərəfidir. Aylardır Qəzadda baş verənlərin ssenari müəllifi də Qərbdir. Rusiya-Ukrayna qarşıdurmasını alovlandıran və bu alovu sönməyə qoymayan da məhz Qərbdir. Qəzayya yönlilik bəyanatlarında qızışdırıcı mövqədən çıxış edən, tələm-tələsik Qəzaynın bombalanması (niyəsə boşaldılmadan öncə) üçün maliyyə vəsaiti ayırmaq üçün hərəkətə keçən də Qərbdir. Bu sadalanan faktlar bir daha onu göstərir ki, Qərb öz maraqları uğruna sülh və sabitliyi qurban verməyə hazırdır. Xüsusilə, bu maraqların da iqtisadi və ticari xarakter daşıyarsa.

Azərbaycan bütün gizli planları yerlə-yeksan edir

Bu gün Azərbaycanın bölgədə formalaşdırdığı yeni münasibətlər sistemi Qərbin Avroasiya coğrafiyasının mühüm bir hissəsi üçün hazırladığı planları yerlə-yeksan edir. Uzun illərdir ki, lokal müharibə və münafiqələrə regiona nəzarət edən Qərb bu gün fərqli mənzərə qarşısındadır. Azərbaycan artıq həmin coğrafiyada yeni münasibətlər sistemi, yeni əməkdaşlıq platformaları hazırlayır. Və beləliklə, Qərb bələd də az-az rastlaşdığı bir tablo ilə qarşılaşır: proses Qərbin planı üzrə inkişaf etmir. Belə olan halda isə zəif bənd kimi yenidən Ermənistan qurban seçilir.

Bəli, Fransa və "dəstəkçiləri" birmənalı şəkildə Cənubi Qafqazda sülhün formalaşmasına qarşı mövqə tutmaqdadır. Ötən ilin əvvəlində Aİ "missiyası" adı altında kəşfiyyət qrupunun Ermənistanın daxilində yerləşdirilməsi, yarımhərbi -yarımmülki missiyasının tərkibinin get-gedə genişləndirilməsi onların əsl məramını üzə çıxarır. Qərb Cənubi Qafqazda şəxsi korporativ maraqlarının təmini üçün regionun sülh və təhlükəsizlik müstəvisində inkişafına qarşıdır. Ortaya qoyulan mövqə bunu deməyə tam əsas verir.

- Qərb dünyası Şərq-Qərb tranziti üzərində Ermənistanın sərhədləri hesabına özünün "stansiyasını" formalaşdırmaq istəyir;

- Yeni iqtisadi düzünün ən əsas logistik mərsrutunu nəzarət altında saxlamağa çalışır;

- Qərbin ənənəvi siyasi alətinə çevrilmiş "qarşıdurmaları kö-rüklə" metodundan istifadə etməklə Cənubi Qafqazı gərginlik altında saxlamağa niyyətli.

Beləliklə, ştrixlər tam şəkildə ortaya çıxır. Bu gün Azərbaycana qarşı müharibəni körükleyenlərin alt məqsədləri bəlli olur.

Rusiya və İran sakit qarşılamayacaq...

Eyni zamanda, bu münafiqə ocağının Rusiya və İran sərhədlərində alovlanması gərginlik arealının miqyasının daha da genişlənməsinə gətirib çıxara bilər. Görünən odur ki, Qərb artıq Ermənistanı açıq şəkildə təxribatlara sövq etməyə başlayır. Amma nə Rusiya, nə də İrəvan bu məsələni "susun" izləməsi mümkün görünür. Hətta Ermənistanla əlaqələrin hansı müsbət motivlərə əsaslanmasından asılı olmayaraq bu ölkələr regionda "Qərb nəfəsi"nin bu qədər yaxından eşidilməsinin tərəfdarı kimi çıxış etməyəcəkdir. Ermənistanda böyük ehtimala yaradılması nəzərdə tutulan kəşfiyyət laboratoriyaları, gizli bazalar, radarlar və hərbi qurğular regionda böyük qarşıdurmalara yol açma ehtimalı formalaşdırır. Bir sözlə, Ermənistan regionda böyükmiqyaslı qarşıdurmalara rəvəc verməkdədir. Rusiya və İran Qərbin Ermənistanda hərbi mövcudluğuna dözməyəcəkdir - Ermənistanı isə ən yaxşı halda ən pis aqibət gözləyəcəkdir.

P.İSMAYILOV

Azərbaycan
Respublikasının
Mediyanın İnkişafı
Agentliyi

Məqalə "Azərbaycan Respublikasının Mediyanın İnkişafı Agentliyi"nin maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığın artırılması" istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığın artırılması müasir dünyanın ən hassas,

diqqətçəkən mövzularından biridir. Xüsusən keçmiş sovet respublikaları və sosialist düşürgəsi vaxtilə bununla bağlı ciddi problemlərlə üzləşiblər. İllərlə avtoritar rejimlərdə yaşamış insanların hüquq və azadlıqlarının qorunması isə hər zaman prioritet olub. Xüsusilə müstəqillik dövründən sonra Azərbaycanda da bununla bağlı ciddi addımlar atılmaqdadır. Dövlətin son 30 ildə əsas hədəflərindən biri insan hüquq və azadlıqları istiqamətində olub.

Ümumiyyətlə, tarixə nəzər saldıqda görürük ki, müəyyən müddət keçid mərhələsi yaşadığından sonra Azərbaycanda dayanıqlı siyasi sabitlik formalaşmağa başladı. Bu mənada mövcud idarəçilik siyasi sabitliyi mükəmməl şəkildə qurdu və qoruyub saxladı. Hazırda ölkəmizdə zərərli proseslərə və yad ünsürlərin provokasiya xarakterli tədbirlərinə qarşı nəzarət çox güclüdür. Bu mənada formalaşan yeni nəsil də cəmiyyətin siyasi-ictimai həyatında sağlam aktivlik nümayiş etdirir, hadisələri normal şəkildə analiz edərək doğru istiqamət tuturlar.

Mövzu ilə bağlı Konstitusiyaya Araşdırmalar Fondunun rəhbəri Əliməmməd Nuriyev "Yeni Azərbaycan" a açıqlamasında bildirdi ki, Azərbaycan Respublikası müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra insan hüquq və azadlıqları ilə bağlı bir sıra nəzəri və

Dayanıqlı siyasi sabitlik ünvanı

praktiki addımlar atılıb: "Bu gün Azərbaycanda mövcud olan insan hüquq və azadlıqları istiqamətində əldə olunan uğurların böyük hissəsi məhz Heydər Əliyevin hakimiyyəti

dövrünə təsadüf edir. Bu gün qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi, o cümlədən bu sahədə ciddi qərarların qəbul olunması məhz 1995-ci ildə qəbul olunmuş Konstitusiya ilə bağlıdır. İlk dəfə bu Konstitusiyada bir sıra vacib məqamlar öz əksini tapmışdır. Konstitusiyanın qəbulu müstəqillik tariximizin ən mühüm hadisələrindən biri olmaqla yanaşı, Heydər Əliyevin Azərbaycan dövlətçiliyi qarşısındakı

böyük xidmətlərindən biridir. Bu Konstitusiya müstəqil dövlət quruculuğu prosesini tənzimləyən, demokratik inkişafa təminat yaranan, cəmiyyətin siyasi, sosial, mədəni, iqtisadi sferalarında köklü dəyişiklikləri özündə ehtiva edən, qanunvericiliyin təkmilləşdiril-

məsində hüquqi baza rolunu oynayan mükəmməl və mütərəqqi sənəd idi. Sözügedən Konstitusiyada insan hüquq və azadlıqları ilə bağlı müddəalar da öz əksini tapıb".

Fondun rəhbəri qeyd edib ki, proseslərin məntiqi davamı olaraq 1995-ci ilin mayında Konstitusiya Komissiyası formalaşdırıldı: "1998-ci il iyulun 18-də isə Konstitusiya Məhkəməsinin müstəqilliyinin və hakim-

Azərbaycanda daxili proseslərə maraq hansı səviyyədədir?

lərinin hüquqi statusunun təmin edilməsi barədə formanın imzalandı. 2000-ci ildən etibarən Azərbaycanda məhkəmələrin yaradılması və eyni zamanda, məhkəmə institutlarına hakimlərin seçilməsi test üsulu ilə keçirilir. Bu, ən mühüm addımlardan biri hesab olunmalıdır. 2001-ci ildə İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkil İnstitutunun yaradılması barədə fərman qəbul olundu və 2002-ci ildə ölkəmizdə ilk dəfə insan hüquq və azadlıqlarının təmin olunması istiqamətində ixtisaslaşmış qurum kimi Ombudsman İnstitutu yaradıldı.

Qeyd edim ki, bu sahə üzrə ardıcıl addımlar qəribə təbəqəni tərifləndirən də yüksək səviyyədə davam etməkdədir. Bu istiqamət üzrə bir sıra soruncam və fərmanların qəbul olunması məhkəmə institutlarının gətirdiyi təkmilləşdirilməsinə və dünya ölkələrində mövcud olan standartlara cavab verməsinə yol açdı. Bu gün Azərbaycan demokratik və hüquqi dövlətdir. Ölkəmizdə hər kəs vəzifə-

sindən və statusundan asılı olmayaraq, qanun qarşısında bərabərdir. Bu bərabərliyin təmin edilməsi də məhkəmələr tərəfindən həyata keçirilir", - deyərək Ə.Nuriyev fikirlərini yekunlaşdırıb.

Son olaraq qeyd edək ki, Azərbaycan demokratik daxili və xarici siyasət yeridən dövlətdir. Eyni zamanda, Azərbaycan realıqda multikulturalizmin, fərqli dini konfessiyaların dinc, yanaşı yaşadığı demokratik bir ölkədir. O da təsadüfi deyil ki, XXI əsr mədəniyyət əsridir. Bu mənada ölkəmiz öz konkret addımları ilə regionu demokratik və humanist lideri olduğunu sübuta yetirdi. Bununla yanaşı, son illər ölkəmizdə insanların azad və təhlükəsiz yaşaması, müstəqilliyimizin möhkəmləndirilməsi istiqamətində çox ciddi tədbirlər həyata keçirilir. Şübhə yoxdur ki, vətəndaşların rifahı uğrunda atılan mütərəqqi addımlar bundan sonra da uğurla davam etdiriləcək.

Günel ABBASOVA

"Diqqət-diqqət, göstərir Bakı!"

AzTV-nin 68 yaşı tamam olur...

Televiziyanı ən böyük kəşflərdən biri adlandırsaq, yəqin ki yanlış olmur. Bu gün televiziya

həyatımızın güzgüsü rolunu oynayaraq, həyatımızın ayrılmaz hissəsi kimi bizlər üçün bir çox imkanlar yaradır. Məsələn, izləyici olaraq fərqli kanal seçimi imkanları həyatımızı daha əyləncəli və maraqlı edir. Eyni zamanda televiziya intellektual proqramların da əsas məkanlarından biri sayılır.

Şərqdə ilk televiziya...

1956-cı il fevralın 14-də Şərqdə ilk televiziya məhz Azərbaycanda fəaliyyətə başladı. İlk veriliş günü ekranda sonradan Azərbaycanın tanınmış sənətkarına çevriləcək, o dövrdə isə gənc aktrisa olan Nəcəbiyə Məlikova görünüb. O, çıxışını "Diqqət-diqqət, göstərir Bakı" kəlməsi ilə başlayıb. Həmin gün ekranda "Bəxtiyar" bədii filmi nümayiş etdirilib.

68 illik yol...

Ötən 68 il ərzində Azərbaycan Televiziya ölkə telekəmənin formalaşmasında böyük rol oynayıb. Bu, müstəqillik döv-

ründə yaradılan bütün telekanalların fəaliyyətində özünü qabarıq göstərib. 1957-ci ildən Az-

ərbaycan Televiziya həftədə beş dəfə efirə çıxıb və yalnız 1962-ci ildə gündəlik yayıma başlayıb. İldən-ildə təkmilləşən milli televiziya 2005-ci ilin yanvarından 24 saatlıq fasiləsiz yayıma keçib.

1991-ci ildə AzTV rəhbərliyinin təşəbbüsü ilə ölkə telekəməninə ilk özəl studiya - "215 KL" adlı studiya yaradılıb. Sonrakı illərdə Azərbaycan telekəməsinə gətirilən xarici ölkə televiziya yayımları özəl telekanalın qurulması prosesində fəal iştirak ediblər.

Bu gün geniş tamaşaçı auditoriyasına malik AzTV-nin verilişləri peyk vasitəsilə dünyanın bir çox yerlərində yayımlanır. Bir sıra ölkələrdə onun müxbir məntəqələri fəaliyyət göstərir. Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında və təbliğinədə ilk milli televiziyanın rolu dənizləndir. Avropaya yayımlı texniki səviyyəsinə görə Azərbaycan Televiziya 2007-ci ildə "Avropa keyfiyyəti" medalına layiq görülüb.

Ölkə telekəməninə "ağsaqqal"...

Hazırda Azərbaycan Televiziyanın (AzTV) efirində ərsəyə gələn hər bir verilişdə, videostijetdə böyük yaradıcı kollektivin əməyi var. Azərbaycan Televiziya müxtəlif mövzularda tok-soular, portret və səyahət verilişləri, musiqili-əyləncəli proqramlar, televiziya tama-

şaları, sənədli və bədii filmlər nümayiş etdirilir. Televiziyanın analitik proqramları da kifayət qədərdir. Azərbaycan Televiziya ölkə telekəməninə mənəvi və mədəbidir. Həqiqətən də son vaxtlar ana televiziyanın siması tamamilə dəyişib. Efirə verilir proqramlar daha baxımlı, daha cəlbedicidir. AzTV sünü peyk vasitəsilə dünyanın demək olar ki, hər yerində yayımlanır. Hazırkı telekanal bolluğunda ana televiziya yene də öz tamaşaçı auditoriyasını saxlayır və getdikcə artır.

Qeyd edək ki, 1970-ci ildə AzTV Dövlət Televiziya və Radio Verilişləri Komitəsi statusu alıb. 2005-ci ildən isə Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə şirkət "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinə çevrilib.

Cəsarətlə söyləmək olar ki, ölkə telekəməninin universiteti sayılan Azərbaycan Televiziya özünün həm texniki, həm də intellektual-yaradıcı potensialı ilə vəzifəsinin öhdəsindən məharətlə gəlir...

Y.BAYRAMOVA

Sürətli, dəqiq və interaktiv

Günel ABBASOVA

Texnologiyanın inkişaf etdiyi bir zamanda kompüterlər həyatımızın böyük bir hissəsini əhatə edir. Sayı milyonlara qatan kompüterin sayısında bir çox insanların işləri asanlaşdı. Kompüterin ixtirası qədim dövrlərə təsadüf etsə də, fərdi kompüterlərin həyatımıza daxil olması çox da uzaq tarixə əhatə etmir. Başlanğıcda çox baha olan fərdi kompüterlərin ucuzlaşması və onlara quraşdırılan program təminatının faydalı olması uzun müddət tələb etdi.

Yeri gəlmişkən, 14 fevral bütün dünyada kompüter mütəxəssislərinin qeyri-rəsmi peşə bayramıdır. 1946-cı ilin məhz bu günü elm dünyasına ilk ENIAC (Electrical Numerical Integrator And Calculator) elektron kompüterini nümayiş etdirilmişdir. Buna qədərki kompüterlər yalnız prototiplər və eksperimental variantlar idisə, ENIAC praktiki olaraq ilk real işləyən kompüter oldu. Bu hesablama maşınının hazırlanması ABŞ ordusu tərəfindən maliyələşdirilmişdir. Kompüter orduya hərbi hesablama, planlaşdırma və proqramlaşdırmanın həyata keçirilməsi üçün lazım idi. 2 oktyabr 1955-ci ildə ENIAC 1 23 saat 45 dəqiqə işlədikdən sonra fəaliyyətini dayandırmışdır.

Kompüter mütəxəssisi kimdir?

Kompüter mütəxəssisi kompüter əsaslı aparat və program sistemləri ilə məlumatın sürətli, dəqiq və effektiv işlənməsini tələb edən problemləri həll etməyi qarşısına məqsəd qoyan bir peşədir. Kompüter mütəxəssisi məlumatı avtomatik emal etmək üsullarını axtırır və yaradır. Bu metodların istifadəsinə tələb edən problemləri həll etmək üçün lazımı aparat və program təminatı strukturunu və kommunikasiya texnikalarını layihələndirir və inkişaf etdirir. Aparat və program təminatı kompleks və interaktiv sistemlərdir. Bu səbəbdən kompüter mütəxəssisləri anali-

tik problem həll etmə bacarığına malik, yaradıcı, sosial ünsiyyət bacarıqlarını inkişaf etdirmiş və inkişaf etdirdikləri məhsulların insanı nəticələrinin fərqi-ndə olan insanlar olmalıdır. Kompüter mühəndisliyi mütəxəssislərinin həllini təmin etmək üçün kompüter texnikası və program təminatı da daxil olmaqla informasiya sistemlərinin təhlili, layihələndirilməsi, tətbiqi, sınaqdan keçirilməsi və inki-

14 fevral Kompüter Mütəxəssisləri Günüdür

şafı fəaliyyətini əhatə edir.

Kompüter mütəxəssisləri kompüterin quraşdırılacağı yerin kompüter şəbəkəsi ehtiyaclarını müəyyən edir, quraşdırılması üçün texniki şərtləri hazırlayır və təqdim edir, tender təkliflərini qiymətləndirir, program təminatı üzərində işləyir, kompüter şirkətlərində məsləhətçi işləyir, sistem analizi və proqramçı kimi işləyir. Bununla yanaşı kompüter avadanlıqlarının layihələndirilməsi, kompüterə daxil ediləcək məlumatlar üzərində işləyir.

Kompüter mütəxəssislərinin iş sahələri

Kompüter mühəndisləri sənaye, ticarət, məsləhət, təhsil və program təminatı sahələrində fəaliyyət göstərən dövlət qurumlarında, özəl təşkilatlarda, universitetlərdə, banklarda və kompüter avadanlığı və program təminatı istehsal edən şirkətlərdə işləyir. Kompüter mühəndisliyi fakültetinin məzunu olan kompüter destekli sənaye sistemlərinin layihələndirilməsi və tətbiqi sahəsində sistem analizi, tətbiqi proqramçı, verilənlərin emalı mərkəzlərində direktor, təsisçi və idarəetmə mühəndisi, verilənlər bazası meneceri, tədqiqat və təkmilləşdirmə mühəndisi vəzifələrində işləyir.

Kompüter mütəxəssislərinin iş tapan bələdiyyələri

Kompüter mütəxəssisləri program təminatı istehsal edən şirkətlərdə - Google, Microsoft, Havalan, həmçinin böyük təşkilatların IT/proqram təminatı inkişaf mərkəzlərində çalışa bilərlər. Eləcə də onlar innovativ ideyaları həyata keçirən sahibkar şirkətlərdə, kompüter texnologiyaları istehsal edən/satan şirkətlərdə (Microsoft, IBM, Oracle, SAP), ağıllı sistemlər istehsal edən şirkətlərdə (Tesla, Nest, iRobot, Fitbit) araşdırma mərkəzlərində (Microsoft Research, IBM Almaden) universitetlərdə (AR-Ge layihələrində və ya Akademiklərdə) hökumət orqanlarında (elektron səhiyyə, e-

hökumət, e-təhlükəsizlik) və s. kimi sahələrdə fəaliyyət göstərə bilərlər.

Kompüter mütəxəssisləri təhsil harada verir?

Kompüter mühəndisliyi təhsil universitetlərlə bağlı fakültələrin Kompüter mühəndisliyi şöbələrində verilir. Təlim müddəti 4 ildir. Kompüter mühəndisi olmaq üçün yalnız Kompüter mühəndisliyi proqramlarında oxumaq və "Kompüter Elmləri + Hardware + Program təminatı" əsasında qurulmuş çox yönlü təhsil bütövlüyü əldə etmək lazımdır.

Kompüter mütəxəssisi necə olmalıdır?

Kompüter mühəndisliyi öyrənmək üçün əvvəllər kompüter proqramlaşdırması ilə məşğul olmamağımız əsas rol oynamır. Hətta bundan əvvəl kompüterdən istifadə etməyinizə belə ehtiyac yoxdur. Ancaq bir sıra xüsusiyyətlər var ki, onlara malik olan hər kəs yaxşı kompüter mühəndisi ola bilər. Məsələn, onlar riyazi intellekt və problem həll etmək bacarığına, yaradıcılıq qabiliyyətinə, komandanın bir hissəsi kimi işləməyə və effektiv ünsiyyət qurmaq bacarığına malik olmalıdır.

Yeganə BAYRAMOVA

Valentin kimdir?

Mənbələrin birinə görə, Roma imperatoru ölkəsini öz qanunları ilə idarə edən imperator II Kladius ordu üçün savaşa əsgər tapmaqdan ötrü evliliklərə qadağa qoyur. Səbəb isə romalı kişilərin sevdiklərini və ailələrini tərk etməməkdir istəyi ilə bağlı olub.

Həmin dövrlərdə Valentin Romada rahib idi. Ancaq kimliyi və ölümü barədə müxtəlif fərziyələr var. Bunlardan ən geniş yayılmışı budur ki, həmin keşiş imperatorun evlənməyi qadağa etməsinə baxmayaraq, əsgərləri qızlarla gizli görüşdürür. İmperator onun bu əməllərindən xəbər tutduqdan sonra Valentini zindana atdırır və 14 fevralda-məhz romalıların əxlaqsızlığını tükəyən etdiyi bir gündə döyürək öldürtdürür. Bununla da fevralın 14-ü "Müqəddəs Valentin günü" kimi tarixdə qalır.

Digər bir versiya...

Başqa mənbələrdə isə qeyd edilib ki, Valentin həbsxana rəisinin qızına aşiq olubmuş, ona görə də edam edilib. Katoliklər də iddia edir ki, Valentin xristianlığı təbliğ etdiyi üçün öldürülüb.

Ancaq görünəni odur ki, Va-

Sevginin günü olmaz...

"Müqəddəs Valentin günü"nin tarixçəsi

lentinin Roma tərəfindən müqəddəsdirilməsi belə onun əməllərinin üstünü örtə bilməyib.

sothi yaşayır. Məsələn, hər il bu bayramda Rusiyada millətçilər, xristianlığın bəzi məzhəblərinin

"Sevgililər günü"nin lağv olunduğu ölkələr...

Artıq uzun illərdir ki, bir çox Qərbi ölkələri "Müqəddəs Valentin günü"ni keçirmir və yaxud

davamçılığı ilə bu günü daha tən-tənəli keçirən cinsi azlıqların nümayəndələri arasında dava-dalaş düşür. Rusiyada bu bayram demək olar ki, sıradan çıxarılıb. Uni-

versitetlərdə tələbələr fevralın 14-də təşkil olunacaq şənliklərdə, diskotekalarda iştirakı qadağan edilib. Beləliklə, Valentin günü rus milli dəyərlərinə zidd adlan-

dırılıb.

Almaniya da isə bu tarix psixi cəhətdən sağlam olmayanların günü kimi qeyd edilir. İordaniya da "Sevgililər günü"nin qadağan olunduğu ölkələr sırasındadır.

İslam əxlaqlarına uyğun olmadığı üçün Malayziya da bu gün qadağan edilib. İslamabad Ali Məhkəməsi də Pakistan ərazisində Müqəddəs Valentin Gününi qadağan edib. Məhkəmə bu qərarı "Sevgililər günü"nin İslam əxlaqları ilə heç bir əlaqəsinin olmadığını əsas götürərək qəbul edib. Qərara əsasən, həm rəsmi səviyyədə, həm də əhali arasında istənilən şəkildə həmin günü qeyd etmək qadağandır. Bununla bərabər bu bayramın KİV-də təşviqi və ya reklamları da qadağan olunub.

Özbəkistanda və Türkmənistanında da bu günü qeyd olunması qadağandır. İranda isə bu gün ilə bağlı bütün hədiyyəlik əşyaların satışı və reklamları qadağan edilib.

Səudiyyə Ərəbistanda 2004-cü

ildə verilən fətvada "Sevgililər günü"ni Allah və Qiyamət gününə iman gətirən müsəlmanların qeyd etməmələri tövsiyə edilir. Fətvada Allahın qəzəbindən qorxanlar üçün bunun bir vəzifə olduğu vurğulanıb.

Azərbaycanda "Sevgililər günü"

Azərbaycanda "Sevgililər günü" kütləvi şəkildə qeyd edilmir. Amma qeyd edənlərin də sayı az deyil. Paytaxtın bəzi kafelərində, gül dükanlarında, kiçik ticarətçilərinin piştaxtasında olvan çiçəklər, müxtəlif tələbələr və başqa hədiyyə alanlara rast gəlmək olur.

Dəfələrlə bu günün Azərbaycan xalqına və İslama xas olmayan bir bayram olduğu təbliğ olunub. Hər il fevral ayı gələndə cəmiyyətdə bir canlanma olur. Fevralın ilk günlərindən başlayaraq hədiyyə mağazalarında nəzərə çarpan canlanma 14 fevraldakı davam edir.

Əslində isə sevnələrin günü olmur. Bütün günlər, saatlar sevnələrinidir. Hənsisa günü Sevgililər günü kimi qəbul etməmək yanlışdır. Belə günlər sadəcə hədiyyə və gül satanların işinə yaraya bilər. Qoy sevnələr üçün hər gün Sevgililər günü olsun. Onu 1 günlə məhdudlaşdırmayın...

Türkiyə Səudiyyə Ərəbistanı, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və Misir ilə birgə Yaxın Şərqlə sülh və sabitliyin bərqərar olunması istiqamətində əməkdaşlıq etməkdə maraqlıdır. Qeyd edək ki, Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyip Ərdoğan fevralın 12-də Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə (BƏƏ) rəsmi səfər edib. Fevralın 13-də Ərdoğan BƏƏ-nin Dubay şəhərində “Gələcəyin hökumətlərini formalaşdırmaq” mövzusu ilə bağlı Dünya Hökumətlər Zirvə toplantısında fəxri qonaq qismində iştirak edib. Səfər çərçivəsində Türkiyənin dövlət başçısı Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Əl Nəhyan başda olmaqla, bir sıra ölkələrin dövlət

4 ölkənin birliyi... Yaxın Şərqlə sülh gətirəcəkmi?

başçıları və beynəlxalq təşkilatların və transmilli korporasiyaların rəhbərləri ilə görüşüb. BƏƏ-yə rəsmi səfərdən sonra Prezident Rəcəb Tayyip Ərdoğan Misirə səfər edəcəyi və bu ölkənin dövlət başçısı Əbdülfəttah Əs-Sisi ilə görüşəcəyi gözlənilir. Türkiyə mətbuatının məlumatlarına görə, BƏƏ və Misirə səfəri zamanı Prezident Rəcəb Tayyip Ərdoğan ilə Şeyx Məhəmməd bin Zayed Əl Nəhyan və Əbdülfəttah Əs-Siri arasında keçiriləcək görüşlərdə ikitərəfli diplomatik-siyasi və iqtisadi-ticarəti münasibətlərin inkişafı və bir çox sahələrdə qarşılıqlı əməkdaşlığın genişlənməsi barədə məsələlər müzakirə olunacaqdır.

Ərdoğanın səfərinin məqsədləri

İkitərəfli əlaqələrin möhkəmlənməsi

Prezident Rəcəb Tayyip Ərdoğanın Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə rəsmi səfəri Türkiyə ilə BƏƏ arasında ikitərəfli diplomatik-siyasi münasibətləri daha da inkişaf etdirəcək, o cümlədən hərbi-texniki, iqtisadi-ticarəti və texnologiya sahələrində əməkdaşlığı genişləndirmək məqsədi daşıyır. Xüsusilə vurğulanıq lazımdır ki, BƏƏ Türkiyə üçün nə qədər önəmlidirsə, Türkiyə də BƏƏ üçün o qədər önəmlidir. Hər iki ölkə bir-birinə dost münasibət sərgiləyir və etimad göstərir.

Misirə tədarük etmək niyyətindədir. Artıq Ankara bu istiqamətdə müəyyən uğurlar əldə edib.

Ərdoğanın BƏƏ-nin dövlət başçısı ilə görüşündə Türkiyənin hərbi sənayədə nailiyyətlərini dilə gətirəcəyi istisna deyil. Eyni zamanda nəzərə alaraq ki, Türkiyə Səudiyyə Ərəbistanı, BƏƏ, Qatar, Küveyt və Oman ilə eyni məzəhəb bağlantılarını bölüşür. Demək olar ki, adlarını sadaladığımız bütün bu ölkələrdə sünni məzəhəbinə etiqad edənlər çoxluq təşkil edir.

Ən önəmli məqama gəlincə, rəsmi Ankara həm Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, həm Səudiyyə Ərəbistanı, həm də Qətər ilə birlikdə Yaxın Şərqi münasibətləri möhkəmləndirmək üçün tədqiqatlar aparır. Ən önəmli məqama gəlincə, rəsmi Ankara həm Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, həm Səudiyyə Ərəbistanı, həm də Qətər ilə birlikdə Yaxın Şərqi münasibətləri möhkəmləndirmək üçün tədqiqatlar aparır.

Körfez ölkələri ilə Türkiyə arasında münasibətlərin inkişafı tarixinə baxdıqda BƏƏ, Səudiyyə Ərəbistanı, Qətər və Küveytin hər zaman Türkiyə ilə iqtisadi-ticarəti və enerji münasibətlərini inkişaf etdirərkən maraqlı olduqunu görürük. Həmin ölkələrin bir çox şirkətlərinin Türkiyəyə investisiyalar yatıracağı və bu ölkədə böyük layihələr həyata keçirəcəyini görürük. BƏƏ daxil olmaqla Körfez ölkələrinin gözləndiyi Türkiyə münasib və sərfəli qazanc mənbəyi hesab olunur.

Misirə gəlincə, ilkin olaraq qeyd edək ki, Türkiyənin bu ölkə

ilə uzun müddət münasibətləri çox gərgin vəziyyətdə olub. Elə zaman olub ki, hər iki ölkə arasında bütün diplomatik-siyasi təmaslar kəsilmədi. Hətta Misir Yunanıstan, Kıpr Respublikası və Fransanın Şərqi Aralıq dənizində Türkiyəyə qarşı birgə qurduğu itifaqa qoşulmağa cəhd etmişdi.

Türkiyə ilə Misir arasında soyuq münasibətlərin kulminasiya nöqtəsinə çatmasının başlıca səbəbi Ankaranın Misirin sabiq prezidenti Məhəmməd Mursi və bu ölkədə xüsusi təsir imkanlarına malik olan “Müsəlman Qardaşları” təşkilatı ilə yaxın bağlantılarının olması idi. Prezident Rəcəb Tayyip Ərdoğan dəfələrlə öz bəyənətlərində Mursi

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyip Ərdoğanın BƏƏ və Misirə rəsmi səfərinin gündəliyində on

BƏƏ və Misir İsrailin Qəzzada hərbi əməliyyatlarının beynəlxalq hüquqa zidd olduğunu hesab edirlər, rəsmi Təl-Əviv Qəzzada yerli əhaliyə qarşı soyqırımı törətməkdə və bölgəni işğal etməkdə ittiham edirlər.

Xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, Qəzzanın yarısını ələ keçirən İsrail Ordusu Misirin sərhədi yaxınlığında yerləşən Rəfah şəhərinə yaxınlaşması həm Türkiyə, həm də Misirdə çox ciddi narahatlıq yaradıb. Hər iki ölkə Rəfahda hərbi əməliyyatların böyük humanitar böhrana səbəb olacağını hesab edir.

Ola bilsin ki, bu yaxınlarda Misir Rəfah məsələsində daha sərt mövqe ortaya qoyacaq. Çünki Əs-Sisi hakimiyyəti İsrailin Rəfah şəhərinə hücum edəcəyi təqdirdə 1978-ci ildə Kemp-Deviddə imzalanmış sülh anlaşmasından çıxacağıni bildirir. Qahirənin bu xəbərdar

həmçinin Liviyada fərqli mövqe sərgiləməsi də münasibətlərə mənfi təsir göstərdi.

Ancaq Türkiyə-Misir münasibətlərində belə vəziyyət çox da davam etmədi. Hər iki tərəf münasibətlərin gərginləşməsindən heç nə əldə etməyəcəklərini və əksinə, bunun yalnız ziyan verəcəyini anlayıb bir masa arxasına gəldilər. Artıq dörd-beş ildir ki, hər iki tərəf ikitərəfli diplomatik-siyasi münasibətlərin normallaşması üçün bir sıra

Qəzza məsələsi

lığı ciddi görünür. Rəfah şəhərinin İsrail tərəfindən ələ keçirilməsi və yerli əhəlinin Qəzzadan tamamilə çıxarılması Türkiyə və Misiri bir-birinə daha da yaxınlaşdıracaqdır.

Heç şübhəsiz ki, Ərdoğan və Əs-Sisi ikitərəfli görüşdə İsrailə qarşı birgə diplomatik-siyasi cəhənin yaradılması və humanitar fəlakətin qarşısının alınması ilə bağlı məsələləri müzakirə edəcəklər. Hər iki dövlət başçısı Qəzza məsələsində birgə addımlar atmaqda qərarlıdır.

İsrail ordusunun Qəzzadan çıxarılması, Qəzzada təhlükəsizliyin təminatı və yerli əhəlinin normal həyatı qaytarılması, ən əsası da Fələstin dövlətçiliyinin qorunması Türkiyə və Misirin xarici siyasətində prioritet məsələlər hesab olunur.

Yunis Abdullayev

Kriptovalyuta: virtual pul kimə və nəyə lazımdır?

Dünyada rəqəmsal texnologiyaların inkişafı nağdsız ödənişlər sisteminin və onlayn pul bazasının geniş sahələri sırasında olan kriptovalyutaya da tələbatı artırmaqdadır. Kriptovalyuta virtual pul vahidi olduğundan əsas etibarilə dünyada fəaliyyət göstərən kriptovalyuta mübadilə servislərinin müvafiq sistemlərində qeydiyyatdan keçməklə istifadə edilə bilər. Yəni, ölkələrin mərkəzi bankları vasitəsilə tədavi vasitəsi kimi rəsmi ödəniş aləti deyil. Bu, virtual pullara sahib olmaq üçün müxtəlif şirkət və birjaların, mübadilə servislərinin müvafiq sistemlərində qeydiyyatdan keçməklə istifadə edilə bilər. Yəni, ölkələrin mərkəzi bankları vasitəsilə tədavi vasitəsi kimi rəsmi ödəniş aləti deyil. Bu, virtual pullara sahib olmaq üçün müxtəlif şirkət və birjaların, mübadilə servislərinin müvafiq sistemlərində qeydiyyatdan keçməklə istifadə edilə bilər.

Yaxud, heç bir ölkənin mərkəzi bankının pul siyasətində kriptovalyuta dayanıqlı institusional maliyyə aləti hesab olunmur. Çünki rəqəmsal valyutalar banknot deyil və mərkəzi banklar tərəfindən emissiya olunmur.

Azərbaycana gəldikdə, ölkəmizdə kriptovalyuta bazarı ilə bağlı hüquqi mexanizim yoxdur, qanunvericiliklə bu virtual pulun tədavi lümin rəsmi təmin edən əsaslar təsbit olunmayıb. Doğrudur, Mərkəzi Bank blokçeyn texnologiyalarının inkişafına şərait yartamaq üçün təşəbbüsləri dəstəkləyir, ancaq bu, kriptovalyutaya keçid üçün əsas vermir. Digər məsələ, vergi tənzimlənməsidir. Vergi qanunvericiliyində redizentlərin onlayn əməliyyatlar və rəqəmsal ödənişlər üzrə ver-

giyə cəlb edilməsi öz öksini tapsa da, bu sahədə hədsiz vergidən yayınma halları müşahidə edilir, əsas səbəb vergitutmanın mürəkkəb olmasıdır. Ona görə də kriptovalyuta kimi mürəkkəb əməliyyatlara vergi nəzarəti daha çətinidir. Onu da nəzərə alsaq ki, Azərbaycan kriptovalyuta alışı üçün 10 % komissiya haqqı və 18 % əlavə dəyər vergisi nəzərdə tutulub, onda bu valyuta üzrə mübadilənin istifadəçiləri üçün nə qədər çətin olmasa bir daha meydana çıxmış olur.

Mövzu ilə bağlı iqtisadçı Eldəniz Əmirov “Yeni Azərbaycan” qəzetinə açıqlamasında bildirib ki, kriptovalyutanın ölkə iqtisadiyyatına böyük ölçüdə heç bir təsiri yoxdur. Bu, rəqəmsal pullar sadəcə olaraq müasir maliyyə piramidasının bir formasıdır. Kriptovalyutalar və onların global maliyyə sistemini təsir inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan ölkələrdə daha çox maraq doğurur. Çünki milyonlarla insanın ənənəvi bank xidmətlərinə çıxışı yoxdur, onlar pul saxlamaq və köçürmək üçün kriptovalyutalardan istifadə edirlər.

E.Əmirov bildirir ki, kriptovalyuta ilə bağlı fırıldaqçılıq halları da çoxdur, belə hallara saxta ödəniş

profilərində və veb-səhifələrində daha çox rast gəlinir. Bununla belə, xakerlər və maliyyə dələduzları yeni üsullarla çıxış edirlər. Bu sahə ilə məşğul olan şəxs maksimum diqqətli olmalıdır.

Kriptovalyutalar üzrə təlimçi və ekspert, “ATC Launchpad” kriptovalyutasının yaradıcısı Ömər Qurbanlı isə qəzetimizə açıqlamasında bildirdi ki, “Bitcoin” in sayının az olması onun dünyada məşhurluğu ilə dəyərinin artması ilə nəticələnir. “Bitcoin”dən sonrakı illərdə yaranmış kriptopullar isə bir növ startap şirkətlərin hissələridir. Təsəvvür edilə bilər ki, “Bitcoin”ə internet qızıllı, “Ethereum” a isə gümüşü deyirlər. Yəni, müharibələrin, iqtisadi böhranların artdığı, pandemiyanın yayıldığı müasir dünyada heç nəyə güvənməyən insanlar öz özlərinə qızıl, gümüş kimi “Bitcoin” və “Ethereum” də toplamağa çalışırlar. Digər kriptopullara isə insanlar sanki gələcəyin “Apple”, “Tesla”, “Meta”-sı kimi baxırlar. “Altcoin”lər adlanan bu qrup isə həm “start-up” şirkətlərə, problemlərin həlli yolunda ortaya atılmış layihələrə yeni imkanlar yaradır, həm də yatırımlara fürsətlər açır. Heç bir yerdən maddi dəstək ala bilməyən komandalara öz tokenlərini yaratmaq və layihələrinə həyata keçirə birlər. Təbii ki, bu layihələrlə onlar müştəriyə öz özlərindən əvvəlki texnologiyaya keçid üçün əsas vermir. Digər məsələ, vergi tənzimlənməsidir. Vergi qanunvericiliyində redizentlərin onlayn əməliyyatlar və rəqəmsal ödənişlər üzrə ver-

ğöl xərçinəsində və sosial şəbəkələrdəki aktivliyə ciddi fikir verirlər. Ancaq bununla yanaşı, onlayn bazarlarda saxta virtual maliyyə sertifikatları da nəzərə alınmalıdır, hazırda onlayn platformalarda yalnız maliyyə piramidaları (ponzilər və şitkoınlar) də çoxdur. Bu qrup çox zaman süni şəkildə ciddi yüksəliş əldə edərək, müştərilərin diqqətini çəkməyə çalışırlar. Bunun bir sübutu kimi bu yaxınlarda “Trump2024” adlı “MEXC” birjasında baş verən manipulyativ virtual maliyyə sxemini qeyd edə bilərik.

Bir məqamı da nəzərə almaq lazımdır ki, kripto və virtual notların emissiyasında əsas məqsədlərdən biri kimi dünyadakı iri maliyyə borsalarının dolların hökmranlığına son qoymaq istəyi də istisna olunmur, eləcə də siyasi amillərin rolu təsadüfi xarakter daşıyır. ABŞ tərəfindən sanksiyalara məruz qalaraq Rusiya vətəndaşlarının hazırda İran, Türkiyə, BƏƏ və bir çox ölkələrdə ticarətlərdə kriptovalyutalara üstün-

lük verməsi də buna işarə edir. Bunun qarşısını almaq üçün isə Ukrayna müharibəsinin ilk günlərindən dünyanın ən böyük birjası Binance (artıq bir neçə aydır ki, ABŞ tərəfindən idarə edilir) Rusiyada fəaliyyətini dayandırmalı oldu.

Ö. Qurbanlının fikrincə, 2024-cü ilin sentyabr ayından buğa deyilən, “altcoin” in geniş mübadiləsinə baş verəcəyi gözlənilir. Belə ki, “Bitcoin” in önmüzdəki 2 il ərzində 100-250K dollar dəyərində qədər yüksəlməsi gözlənilir.

Ekspert onu da bildirir ki, kriptopullardan istifadədə bir sıra qarantlı məqsədlər güdənlər də az deyil, xüsusilə də, “cirkli pullar” in yuyulması, saxta investisiya layihələri ilə investora üzərində manipulyasiyalar və s. Ona görə də, Azərbaycanda bu kriptopullarla bağlı maarifləndirici tədbirlərə ehtiyac vardır.

Havar Şafiyeva

Redikül müxalifət öz yalanlarında əriyir

Redikül müxalifətin əsl kimliyi hər kəsə bəllidir. Xalqa və dövlətə qarşı xəyanətkar mövqedə olan, erməniperəst qurumların əlaltı kimi çıxış edən bu azlıq aldığını ömrə əsasən seçkiddən sonrakı mərhələdə də “ürək bulanırmağa” davam edir. Elektoratu, siyasi bazası, heç bir gücə malik olmayan, seçicini inandıra bilməyən, bir dəfə də olsun normal konsepsiya ilə çıxış etməyən rediküllərin boş danışığı arqumensiz taftalogiyadan uzağa getmir.

Sonrası dövrədə internet televiziyanın efrindən ağılına və ağzına gələn yalanları danışan bu şəxsin fikirləri də özü kimi heç bir çəkiyə malik deyil. Məsələn, o, BBC Azərbaycan efrində əlinə düşən fürsətdən istifadə edib öncə rediküllərin əvvəlki məğlubiyyətlərinə “haqq qazandırmamağa” çalışır. Halbuki həmin demokratik seçkilərdə xalqın rediküllərə münasibəti aydın şəkildə əks olunurdu. Məhz o məğlubiyyətlərdən qorxan, heç kimin dəstəyini qazana bilməyəcəyini dəqiqləşdirən Ə.Kərimli seçkidə iştirakdan yayınmışdı. Bu baxımdan, həmin seçkilərin nəticələri haqda yalanlar danışır, məğlubiyyətin səbəb-

lərini özündən başqa hər yerdə axtarır.

Əli Kərimli iddia edir ki, “müxalifət” in fəaliyyəti üçün imkan yoxdur. Maraqlıdır, necə olur ki, digər müxalifət partiyaları normal fəaliyyət göstərir, amma Əli Kərimli “göstərmə bilmir”. Demək ki, Əli Kərimlidə “göstərməyə” heç nə yoxdur. Ötən 30 ildə Ə.Kərimli xalqa hansı “performans” göstərmişdi ki indi “şikayət-ləndir”? Teledebat imkanlarına gəldikdə isə, bundan daha çox yarılan elə Ə.Kərimlidir. AXCP sədri unudur ki, debatda iştirak edə - edə debatları çağırılmadıqlarından şikayətlənir.

Aparıcının “seçkilərdə iştirak

Əli Kərimli erməniperəst tezislərə “müraciət” edir...

etmirsiniz, sonra isə seçki komissiyalarında iştirak etmədiyinizdən şikayətlənmirsiniz” sualı qarşısında özünü itirən Ə.Kərimli axı heqiqətlə üz-üzə qalmalı olur: axı bütün seçkilərdən bir yolla yayınan, “boykot” adı altında özünün siyasi ömrünü uzatmağa çalışan Əli Kərimli anlayır ki, seçkidə iştirak etsə, bəyir olacaq və ona grant verən xarici dairələr qarşısında bütün yalanları faş olacaq. İndiki halda isə, guya seçkidə “iştirak etməmiş” deyərək hamını aldadır, özünü güclü müxalifət partiyası kimi qələmə verir.

7 fevral prezident seçkisinin nəticələri Ə.Kərimli olduca narahat edib. Bütün detalları ilə bu

faktı bürüzə verən AXCP sədri əslində özü etiraf edir ki, Prezident İlham Əliyevin reytingi olduca yüksəkdir. Seçkiyə münasibətdə erməniperəst mövqe nümayiş etdirən xarici mərkəzlərin “dili ilə” danışan Ə.Kərimli onların irəli sürdüyü arqumensiz iddaları özü üçün sığıncağa çevirməyə çalışır. Çünki seçki prosesi, səsvermə ilə bağlı heç bir qanun pozuntusu yoxdur. Boş və quru söz yığıncağından ibarət “tənqid” fikirlər isə xarici hesabatlardan uğursuz təqliddir: Ə.Kərimli Avropa Parlamentinə istinad etməyə çalışır. Halbuki Avropa Parlamentinin fəaliyyətini elə öz üzvləri ifşa edirlər. Orada alınan qərarların

əsl mahiyyəti üzə çıxarılır. Ə.Kərimli iddia edir ki, guya seçkidə rəqabət olmayıb. Bu da yalandır. Seçkidə iştirak edən bütün namizədlərə qanunvericilik çərçivəsində bərabər imkanlar yaradılıb. Seçki qanunvericiliyi ilə tənzimlənən KİV-də pulsuz təşviqat bərabər əsaslarla aparılıb. “Rəqabət olmayıb” deyərək yalan danışmaqdan, AXCP sədri nə üçün özü seçkidə iştirak etmədi və qaçıb gizləndi sualına cavab verməlidir.

Beləliklə, tutunmağa “budagı” qalmayan Ə.Kərimli yenə də köhnə havalarını çalmaqda başlayır. Qondarma, ölkədə olmayan “siyasi məhsul problemi” ni üzünə pərdə edərək erməniperəst tezislərə müraciət edir. O özü də dərk edir ki, xalqın iradəsinə əsaslanan 7 fevral seçkiləri Azərbaycan seçicisinin təntənəsidir. Amma digər göstəricilər kimi, bunu etiraf etmək cəsarəti də yoxdur...

MƏNSUR

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544 F.Ş.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 0505357898
 “Azərömbuatayımı” ASC - 0124411991, 0124404694 “Türkistan Media Group” MMC – 050 241-48-23
 “Soma” MMC - 0125940252, 0503336969 “Region Press” MMC – 055 316-79-01
 “Pressinform” MMC - 0703400100, 0504560835 “Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744
 “Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
 “Qasid” MMC - 0124931406, 0124938343

Səmanın hakimləri...

Azərbaycan Hərbi Hava Qüvvələri Günüdür

Yeganə BAYRAMOVA

İnkişaf etmiş bütün dünya ölkələrinin ordu tərkibində Hərbi Hava Qüvvələri (HHQ) mühüm əhəmiyyətə malikdir. HHQ böyük əhəmiyyət kəsb edən xüsusi bir qoşun növüdür. Bu baxımdan dünya ordularını döyüşdə misilsiz önəm daşıyan Hərbi Hava Qüvvələrsiz təsəvvür etmək mümkün deyil. Bu qoşun növü müharibədə üstünlük qazanmaq, döyüşlərdə dönüş yaratmaq, düşməni qalib gəlmək üçün əvəzsiz bir qüvvədir.

Hərbi Hava Qüvvələrinin əsas vəzifəsi ölkənin hava məkanını düşmənin hücumlarından qorumaqdır. Yeganə qoşun növüdür ki, onun şəxsi heyəti həm dinc, həm də müharibə dövründə döyüş tapşırğını yerinə yetirir. Gecə-gündüz ölkənin səmasına ayıq-sayıq keşik çəkir.

Hər zaman zəfərləri ilə fəxr etdiyimiz Şanlı Ordumuzun da tərkibində səmamızı düşmənlərdən ayıq-sayıq qoruyan Hərbi Hava Qüvvələri var. Bu qoşun növündə xidmət edən zabit və əsgərlərimiz həm Birinci və İkinci

Qarabağ müharibəsində, həm də Aprel döyüşlərində böyük qəhrəmanlıqlar göstərirlər. Onlar əməliyyatları zamanı daqiqə atış zərbələri ilə erməni işğalçılarının havadakı və yerdəki hədəflərini məhv edirlər.

Bu gün Azərbaycan Ordusunun Hərbi Hava Qüvvələrinin (HHQ) yaranmasından 32 il ötür. 1992-ci ildən bu günə kimi Hərbi Hava Qüvvələri böyük inkişaf və şərəfli döyüş yolu keçib. Ötən müddət ərzində bu qoşun növünün yeni hərbi hissə və birləşmələri yaradılıb, ən müasir texnologiya və silahlarla təmin olunub. Ölkəmizdə hərbi təyyarəçiliyin tarixi ötən əsrin əvvəllərinə gedib çıxır. Azərbaycanın ilk hərbi pilotu Fərrux ağa Qayıbovdur. O, Birinci Dünya müharibəsində böyük qəhrəmanlıq göstərmişdir.

Qeyd edək ki, Hərbi Hava Qüvvələrinin pilotları əsasən, Heydər Əliyev adına Hərbi İnstitutda hazırlanırlar. Ali təhsillərini başa vurduqdan sonra təyyarəçilərimiz Türkiyədə və başqa ölkələrdə müvafiq ixtisasartırma kurslarında oxuyur və təlimlərdə iştirak edirlər. Daim bilik və bacarıqlarını artırır. 1997-ci ildə Azərbaycanın Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbində ilk milli hərbi təyyarəçilərimizin buraxılışı olub.

Yarandığı ilk günlərdən Hərbi Hava Qüvvələrinin yenidən qurulması üçün dövlətimiz tərəfindən mühüm və uğurlu islahatlar keçirilib. İlk addım olaraq ölkə üçün mühüm əhəmiyyət daşıyan bu qurumun strukturu milliləşdirilib. Atəşkəs elan olunduqdan, silahlar susduqdan sonra Azərbaycan Ordusunun başqa strukturlarında olduğu kimi, Hərbi Hava Qüvvələrində də köklü islahatlara start verilib. 2005-ci ildən Azərbaycanda müdafiəyə ayrılmış vəsaitlərin əhəmiyyətli hissəsi məhz HHQ-nin dirçəldilməsinə, inkişaf etdirilməsinə yönəldirilib. Azərbaycan və NATO arasında imzalanmış Fərdi Tərəfdaşlıq üzrə Əməliyyat Planı çərçivəsində ölkə ərazisindəki hərbi aerodrom modernləşdirilib. Eyni zamanda bu aerodromlarda uçuşların təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə xüsusi avadanlıqlar quraşdırılıb, texniki təminat binaları yenidən tikilib, köhnə binalar təmir edilmişdir. Aerodromun texniki təminatı, paraşüt-desant xidməti və öylək paraşütününun yığılması binalarının inşasına başlanılıb.

Birinci Qarabağ müharibəsində olduğu kimi, Aprel döyüşlərində də Hərbi Hava Qüvvələrinin pilotları böyük igidlik və qəhrəmanlıqlar göstərərək düşməni sarsıdıcı zərbələr endirdilər. Quru qoşunlarının irəliləməsi üçün əlverişli şərait yaratdılar.

Məlum olduğu kimi, 44 gün davam edən İkinci Qarabağ müharibəsi Müzəffər Ordumuzun qələbəsi ilə başa çatdı. Qarabağın, eləcə də başqa bölgələrimizin işğaldan azad olunması ilə yekunlaşan müharibədə Hərbi Hava Qüvvələrinin təyyarəçiləri ölkəmizin ərazi bütövlüyünün qorunmasında böyük sücaət və qəhrəmanlıq nümunələri göstərdilər.

Bu gün Azərbaycan Hərbi Hava Qüvvələrinin təyyarəçiləri MDB məkanında ən çox uçuş keçirmiş pilotlar hesab olunur. Hərbi Hava Qüvvələrində başlanan islahatlar uğurla davam etdirilir. Bu gün ən müasir təyyarə və helikopterlərlə, müasir texnologiya ilə arsenalını zənginləşdirən Hərbi Hava Qüvvələri Azərbaycanın səmasını tam gücü ilə qorumağa hazır və qadirdir.

Elm bir nurdur ki, paylaşdıqca çoxalar...

Günel ABBAS

Kitablar bəzən insanların hisslərini ifadə etmək üçün önəmli bir vasitəyə çevrilə bilər. Kitab oxumaq qətiyyət, səbr və öyrənmək istəyinin əlamətidir. Kitab oxumaq bir millət üçün nicat əlamətidir. Kitab insanlara danışmağı, yazmağı, həyatı, insanlığı öyrədir. Kitab üçün buna bənzəyən çoxsaylı ifadələr işlədə bilərik. Çünki kitab həyatımızda xüsusi yeri olan və bizə nə isə izah etməyə həsr olunmuş bir nemətdir. Bəzi insanlar bundan sui-istifadə edirlər. Məsələn, bəzi hallarda hansısa dini və inancları ləkələmək üçün kitabdan istifadə olunur. Maraqlısı odur ki, həmin insanlar da kitablar vasitəsilə doğru yola çəkmək mümkündür.

Bələ bir ifadə var ki, hər insan kitab yazmağa, amma hər kəs kitab oxuya bilər. Bu mənada kitablar hər kəsin düşüncəsinə, zövqünə xitab edir. Kitab elə bir məfhumdur ki, paylaşdıqca insanlar daha çox fayda verir. Buna görə də, kitab ianələri çox vacibdir. Çünki hər kəsin kitab almağa bütövlüklə bəzi insanlar üçün əlverişli olmağa bilər. Ona görə də oxuduğunuz kitabları çox insan oxusun deyə paylaşın.

Yeri gəlmişkən, 14 fevral Beynəlxalq Kitab Bağışlama Günüdür. Bu gün hər kəs oxumaqdan zövq aldığı kitabları bağışlamaqla başqalarının faydalanmasına kömək edə bilər. Bəzi yeni və ya səliqəli istifadə olunmuş kitabları yerli kitabxanalara, yerli məktəblərə, vətəndaş cəmiyyətlərinə və ya yerli quruma bağışlaya bilərsiniz.

Bu gün həm də oxumaq sevgisini yaymaq üçün bir fürsətdir. Bütün dünyada kitabların bağışlanması savadlılığı dəstəkləyər və oxumağa təşviq edə bilər.

Kitab oxumağın faydaları

Kitab oxumaq diqqət və konsentrasiyanı yaxşılaşdırmağa kömək edir, təxəyyülü artırır, stressi azaldır, yaddaş gücünü yaxşılaşdırır. Kitab həm də oxumağa həvəsi olan insanlar üçün ən yaxşı hədiyyədir.

Kitab Bağışlama Günü necə qeyd etməli?

Kitabların qiyməti də sərfəlidir və diqqətinizi problemlərdən yayındırır, bəzən sizi həyəcanlandırır, dünya haqqında öyrədir və geniş baxış bucağına sahib olmağa kömək edir.

Beynəlxalq Kitab Bağışlama Günü mənşəyi haqqında dəqiq məlumat yoxdur. Ancaq ehtiyacı olan uşaqlar üçün kitab və ya pul bağışlamağın vacibliyinə görə bu günü qeyd etmək vacibdir. Bu günün yaradılmasında əsas məqsəd

qeyd edirdilər.

Necə qeyd etmək lazımdır?

Ancaq çox təəssüf ki, inkişaf etməkdə olan ölkələrdə uşaqların əksəriyyətində kitab yoxdur. Məsələn, İngiltərədə uşaqların üçdə birində kitab yoxdur. ABŞ-da yoxsulluq içində yaşayan uşaqların üçdə ikisinin kitabı yoxdur. Bu mənada Beynəlxalq Kitab Ba-

ğışlama Günü uşaqların kitablara əlçatanlığını və həvəsini artırmaq məqsədi daşıyan könüllü təşəbbüsdür.

Ümid edirik ki, bütün dünyada insanlar öz icmalarında ehtiyacı olan uşaqlara kömək etməyin ən yaxşı yollarını nəzərdən keçirəcəklər.

Kitabların bağışlanmasının vacibliyi haqqında maarifləndirmək üçün sosial şəbəkələrdə fotosəkillər və fikirlər paylaşa bilərsiniz. Bu günü dostlara, qohumlara kitab hədiyyə etməklə qeyd etmək olar. Kitabları iş yerlərinə, kafelərə və yaxınlıqdakı kitabxanalara hədiyyə etmək də bu günü qeyd etməyin bir yolu ola bilər.

Qeyd edək ki, bayram əsasən İngiltərədə qeyd olunsa da, dünyanın hər yerindən kitabsevərlər hər il bu bayramlara qatılırlar və bir-birlərinə, qurumlara kitab bağışlayaraq bu günü xoş vaxtla keçirirlər.

Azercell abunəçilərinin nəzərinə

Nəzərinizə çatdırmaq istərdik ki, bəzi abunəçilər son zamanlar “Azercell Telekom” MMC adından saxta yolla nömrə təklifi və satışı ilə bağlı dələduzluq halları ilə qarşılaşmış olurlar. Bundan əlavə, fırıldaqçıların şirkət adından abunəçilərə ilə əlaqə saxlaması, təklif olunan saxta nömrə ilə bağlı şəxsiyyət vəsiqəsi məlumatlarının ötürülməsi və ödənişin edilməsinə dair tələblərini irəli sürməsi hallarına da rast gəlinir. Müştərilərimizdən gözlənilən müdaxirələr əsasında Azercell şirkəti tərəfindən aparılmış yoxlamalar onu göstərir ki, saxta yolla göndərilən nömrənin abunəçisi adına rəsmiləşdirilməsi ilə bağlı Azercell və ya şirkətin nömrə satışını həyata keçirən rəsmi dilerləri tərəfindən hər hansı bir əməliyyat aparılmayıb. Qeyd olunan xoşagəlməz halların “Azercell Telekom” ilə heç bir əlaqəsi olmadığını nəzərə alaraq zərər çəkmiş vətəndaşların hüquq mühafizə orqanlarına müraciət etməsi tövsiyə edilir.

Bütün yuxarıda sadalananları nəzərə alaraq, Azercell şirkəti

abunəçilərini nömrə seçimi və si-farişi zamanı yarana biləcək saxtakarlıq və dələduzluq hallarının qarşısını almaq üçün əsas təhlükəsizlik tövsiyələrinə riayət etməyə çağırır:

- Tanımadığımız şəxslər tərəfindən saxta yolla nömrə təklifi etmək və ya məlumat almaq məqsədilə edilən zənglərə qarşı diqqətli olun;
- Naməlum şəxslərdən gələn zəng və ya SMS-lərdə əsasən ödənişlər etməyin;
- Etibar etmədiyiniz mənbələrlə şəxsiyyət vəsiqəsinin məlumatlarını paylaşmayın;
- Eləcə də, şübhəli məzmunlu internet saytlarından istifadə etməyin və orada keçirilən müxtəlif oyun, yarışma və s.-dən yararlanmayın;
- gələn SMS, “Whatsapp” mesajlarındakı şübhəli linklərə keçid etməyin;

Yeni nömrə əldə etmək məqsədilə yalnız Azercell şirkətinin rəsmi mənbələrindən istifadə edin.

* Rəsmi satış kanalı:

www.azercell.com saytı;

* Azercell Eksklüziv mağazaları, eləcə də rəsmi diler şəbəkəsinin ünvanları və əlaqə nömrələri: <https://www.azercell.com/az/personal/azercell-stores.html>

Abunəçilər yuxarıdakı linkdən istifadə edərək Azercell-in rəsmi dilerləri tərəfindən göndərilən nömrə təkliflərinin etibarlılığını yoxlamaq üçün nömrə siyahısını nəzərdən keçirə bilər.

Yarana biləcək hər hansı sual ilə bağlı yalnız Azercell şirkətinin rəsmi əlaqə vasitələrinə müraciət edin:

- * Onlayn Müştəri Xidmətləri <https://www.azercell.com/az/>;
- * Azercell-in rəsmi “Facebook”, “Twitter” və “Instagram” səhifələri;
- * Azercell Telefon Mərkəzi:
 - Fakturalı xətt abunəçiləri üçün: +994(012) 4905252 şəhər nömrəsi və ya 6565 qısa nömrəsi
 - Fakturasız xətt (SimSim) abunəçiləri üçün: +994(012) 4904949 şəhər nömrəsi və ya 2002 qısa nömrəsi

Avropa Liqası: “Braqa” - “Qarabağ” oyununun hakimləri açıqlanıb

UEFA Avropa Liqasının pley-off mərhələsində Portuqaliyada “Braqa” və “Qarabağ” komandaları arasında keçiriləcək ilk oyunun təyinatları açıqlanıb. AZƏRTAC qitə futbol qurumunun rəsmi saytına istinadən xəbər verir ki, görüş Danimarkadan olan hakimler briqadasına həvalə olunub. Matçın referisi Morten Kroqa yan xətt hakimi Vollenberq Rasmussen və Şteffen Bramsen kömək edəcəklər. Dördüncü hakim funksiyasını Mikkel Redder yerinə yetirəcək. VAR hakimi Rob Dipering, onun köməkçisi isə Yonas Hansen olacaq. Qeyd edək ki, fevralın 15-də

“Municipal” stadionunda keçiriləcək “Braqa” - “Qarabağ” matçı Bakı vaxtı ilə saat 00:00-da başlayacaq. Cavab qarşılaşması fevralın 22-də Bakıda Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionunda oynanılacaq.

Gimnastlarımız Misir və Almaniyadakı beynəlxalq turnirlərdə yarışacaqlar

İdman gimnastikası üzrə Azərbaycan millisi iki beynəlxalq turnirdə iştirak edəcək. Azərbaycan Gimnastika Federasiyasından

AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, yığma üzvləri əvvəlcə fevralın 15-18-də Misirin paytaxtı Qahirə şəhərində keçiriləcək Dünya Kubokunda qüvvəsini sınayacaqlar. İdmançılar daha sonra isə fevralın 22-25-də Almaniyanın Kotbus şəhərində reallaşacaq Dünya kubokunda bacarıqlarını göstərəcəklər.

Hər iki yarışda kişilər arasında Nikita Simonov, İvan Tixonov, Rəşad Əhmədov, Mənsum Səfərov, qadınlar arasında isə Nazərin Teymurova mübarizə aparacaqlar.